

המסד לביטוח לאומי

מערכת
הביטוח
הלאומי
מינעראל
ינואר 2003

המוסד לביטוח לאומי
מערכת
הביטוח
הלאומי
בישראל
ינואר 2003

הוכן והוצא לאור ע"י מנהל המחקר והתכנון
ירושלים, התשס"ג-2003

המידע בחוברת משקף את מצב מערכת הביטוח הלאומי בינואר 2003 וכולל את השינויים שחלו עד למועד זה (לרבות חוקי ההסדרים של ינואר 2003). החוברת אינה כוללת שינויים שחלו לאחר מועד זה, במהלך שנת 2003 או לאחר מכן.

המידע בחוברת כללי בלבד, ואין לראות בו ניסח מלא או מוסמך של החוק.

תוכן העניינים

עמוד

5	הגדרות כלליות
6	זקנה
8	שאיצים*
10	סיעוד
12	נכות כללית*
14	ניידות
16	הבטחת הכנסה
18	מזונות
20	ילדים
22	אימהות
24	נפגעי עבודה*
26	נפגעי תאונות
26	זכויות מתנדבים
28	נפגעי איבה*
28	אלקמות במשפחה
30	אסירי ציון והרוגי מלכות
30	חסיד י אומות העולם
32	שירות מילואים
34	אבטלה
36	זכויות עובדים בפשיטות רגל ופירוק תאגיד
36	נפגעי גזזת
36	נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס)
38	סיוע משפטי
38	שירות יעוץ לקשיש
38	הענקות מטעמי צדק
40	אמנות בינלאומיות
46	לוח מס. 1: מבטחים ומקבלי גמלאות
47	לוח מס. 2: גבייה וגמלאות
48	לוח מס. 3: שיעורי הגמלאות בענפים נבחרים

הגדרות כלליות*

1. השכר הממוצע

הכוונה לשכר הממוצע לפי חוק הביטוח הלאומי, לענין גמלאות ודמי ביטוח. הוא מחושב לפי שיטה שקבעה בחוק, ב-1 בינואר של כל שנה, ולאחר מכן מתעדכן כל פעם שהל **פיצוי**.

בינואר 2003 **השכר הממוצע** הוא 6,964 ש"ח (כערכו בחודש דצמבר 2001. ממועד זה ערכו הוקפא לפי חוק).

2. פיצוי

תשלום תוספת יוקר המשולמת לפי המדד, או תשלום של מקדמה על חשבון תוספת יוקר, או תשלום פיצוי בעד התייקרות לעובדים שכירים במשק.

3. ילד**

ילדו של מבטח (כולל ילד חורג ומאומץ) עד גיל 18, אם מסיים את לימודיו במוסד חינוכי על-יסודי או אם שוחר במסגרת קדם-צבאית – עד גיל 20; אם מתנדב בשנת שירות – עד גיל 21. אלא אם מתגייס לצה"ל בתכוף לאחר תקופת התנדבותו – ללא הגבלת גיל; אם משרת בצה"ל, למעט צבא קבע – עד הגיעו לגיל 22 אך לא יותר מאשר עד תום 36 חודשי שירות; בת בשירות לאומי ועתודאי – עד גיל 22.

4. נקודת קצבה

כמשמעותה בסעיף 33 א' לפקודת מס הכנסה. ערך נקודת הקצבה בינואר 2003 הינו 171 ש"ח (כערכה בחודש דצמבר 2001).

5. דמי ביטוח

דמי הביטוח משולמים על מלוא ההכנסה. החל ב-1.1.95, כל ההכנסה של העובדים לרבות דמי הבראה, הוצאות רכב וטלפון חייבים בדמי ביטוח.

6. שיעורי דמי ביטוח מופחתים

עובדים שכירים, עצמאים ומבוטחים לא עובדים ולא עובדים עצמאים משלמים שיעורי דמי ביטוח מופחתים על החלק מההכנסה שאינו עולה על מחצית **השכר הממוצע** לפי החוק, החל בינואר 2003, תקרת ההכנסה המחויבת בשיעורים מופחתים היא 3,482 ש"ח.

---

* בכל פרק נפרד יש מונחים נוספים. כל המונחים האלה כתובים באותיות מודגשות על מנת להפנות את תשומת

לב הקורא להגדרות המופיעות בעמוד זה או בטור "הגדרות" של הפרק הרלוונטי.

**ההגדרה מתייחסת ל"ילד" התלוי במבטח לצורך תוספת קצבה במרבית הענפים. הגדרה שונה ל"ילד" קיימת לגבי ילד נכה (בענף "נכות כללית") וכן בענפים מוזנות וילדים, כפי שמפורט בפרקים אלה.

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	
<p>אישה נשואה שבו זוגה מבוטח ושאינה עובדת מחוץ למשק ביתה.</p> <p>אישה שמקבלת קצבת שאירים או תלויים מכח פטירת בן זוגה ושאינה עובדת מחוץ למשק ביתה.</p> <p>הגיל שבו זכאי מבוטח לקצבת זקנה.</p>	<p>עקרת בית</p> <p>אלמנה בת-קצבה</p> <p>שיעור מופחת</p> <p>שיעור מלא</p> <p>עובד שכיר</p> <p>מעסיק</p> <p>עובד עצמאי</p> <p>לא עובד ולא עובד עצמאי</p> <p>עקרת בית</p> <p>פטורה</p>	<p>תושב ישראל שמלאו לו 18 שנה, למעט מי שעלה ארצה בגיל 60 או מאוחר יותר;</p> <p>אישה נשואה שאינה עובדת המקבלת קצבת נכות כללית;</p> <p>אישה נשואה שבעלה מבוטח וכן אלמנה בת-קצבה, שאינן עובדות, מבוטחות אם נולדו אחרי ה-31 בדצמבר, 1930, והיו תושבות ישראל בין הגילאים 60 ל-65.</p>	<p>גביית דמי ביטוח: מ-1 באפריל, 1954;</p> <p>תשלום קצבאות: מ-1 באפריל, 1957;</p> <p>קצבאות ללא מבוטחים: מ-1968;</p> <p>השלמת הכנסה למעוטי הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה: מ-1 בינואר, 1982;</p> <p>לפני מועד זה: הסכם הטבה סוציאלית למעוטי הכנסה: מ-1965;</p> <p>תשלום קצבאות לעקרת הבית: מ-1 בינואר, 1996.</p>	
<p>הגיל שבו זכאי מבוטח לקצבת זקנה ללא מבחן הכנסות: 70 בגבר ו-65 באישה.</p> <p>הגיל שבו זכאי מבוטח לקצבת זקנה בהתאם למבחן הכנסות: 65 בגבר ו-60 באישה.</p> <p>הגיל שבו זכאית עקרת הבית לקצבת זקנה: 65 שנה.</p> <p>גיל לעקרת הבית</p> <p>נכה זקן</p>	<p>גיל מוחלט</p> <p>גיל מותגה</p> <p>גיל לעקרת הבית</p> <p>גיל נכה זקן</p> <p>אוצר המדינה</p> <p>עבור עובד שכיר</p> <p>עבור עובד עצמאי</p> <p>השתתפות אוצר המדינה</p>	<p>2.23% 2.23%</p> <p>2.63% 4.55%</p> <p>2.40% 5.42%</p> <p>0.19% 0.87%</p> <p>0.07% 0.87%</p> <p>הקצבה בשיעור 15% מתקבולי הביטוח וכן מימון מלוא הגמלאות לעולים לא מבוטחים ומימון השלמת הכנסה למקבלי קצבאות.</p>		
<p>מי שקיבל קצבת נכות בתכוף להגיע לגיל 65 (בגבר) או 60 (באישה), ושהגיע לגיל זה החל מ-1 בינואר 2002.</p>				

הגמלה: מהותה ושיעורה

שיעור הקצבאות (אחוז **מהשכר הממוצע**): ליחיד – 16%; לזוג – 24%; לזוג עם ילד אחד – 29%; לזוג עם 2 ילדים ויותר – 34%; ליחיד עם ילד אחד – 21%; ליחיד עם 2 ילדים ויותר – 26%. הקצבאות מתעדכנות בכל עת שמתעדכן **השכר הממוצע**. שיעורים אלה כוללים תוספת תלויים: בעד **בן זוג** או **בת זוג** – בשיעור 8% **מהשכר הממוצע**; בעד כל אחד משני הילדים הראשונים של מקבל/ת הקצבה – בשיעור 5% **מהשכר הממוצע** לכל אחד מהם.

תשלום קצבת הזקנה מופחת ב-4%, למעט למקבלי השלמת הכנסה.

בגובה קצבת הנכות **שהתנה הזקן** היה זכאי לה. הקצבה מתעדכנת בכל עת שמתעדכנת קצבת הנכות ובאותם שיעורים.

בעד **בן זוג** הנשוי לפחות שנה אחת למקבלת קצבה והוא אחד מאלה: בן 50 ומעלה שעומד במבחן הכנסות או בן 70 ומעלה; בעד **בת זוג** – אשת מקבל קצבה שנתמלאת בה כל אלה: נשואה לו לפחות שנה או ילדה לו ילד; מלאו לה 45 שנים או יש עמה ילד שלי; עומדת במבחן הכנסות למעט מי שמלאו לה 65 שנים. בעד **ילד** – ילדו של מקבל קצבה (כמוגדר ב"הגדרות כלליות").

התוספת בעד התלויים ניתנת בתנאי שאינם מקבלים קצבה בזכות עצמם. התוספת בעד ילדים משולמת רק עבור שני ילדים.

נקרת הבית אינה זכאית לתוספת עבור תלויים.

2% מהקצבה, לכל שנת ביטוח מאז שנת הביטוח האחת-עשרה, עד למקסימום 50% מהקצבה.

נקרת הבית אינה זכאית לתוספת ותק.

5% מהקצבה, לכל שנה מגיל 65 עד 70 (גבר) או מגיל 60 עד 65 (אישה), בה לא היתה זכאות לקצבה עקב הכנסה ממשלח יד, עד למקסימום 25% מהקצבה.

משלמימה את הקצבה לכדי שיעורה המוגדל של הגמלה להבטחת הכנסה (אחוז **מהשכר הממוצע**): ליחיד – 25%; לזוג – 37.5%; לזוג עם ילד אחד – 47.5%; לזוג עם שני ילדים ויותר – 57.5%; ליחיד עם ילד אחד – 42.5%; בניכוי **נקודת קצבה**; ליחיד עם שני ילדים ויותר – 52.5%; בניכוי **נקודת קצבה**. את הסכומים המתקבלים יש להגדיל ב-7%. הקצבה עם ההשלמה מתעדכנת בכל עת שמתעדכן **השכר הממוצע**.

– נפטר מי שזכאי לקצבת זקנה, ישולם לבן זוגו, ובאין בן זוג – לילדיו (כמוגדר ב"הגדרות כלליות") מענק בשיעור 100% **מהשכר הממוצע** כפי שהיה ב-1 בינואר ומעודכן בשיעור **הפיצוי** שחל במהלך השנה. תשלום המענק מופחת ב-4%. – נפטר בן זוג שהוא בגד תלוי של הזכאי שמקבל קצבת זקנה עם השלמת הכנסה, משולם המענק לזכאי בשיעור **השכר הממוצע** כאמור.

קצבת זקנה ונמלת זקנה מיוחדת

קצבת זקנה לנכה

תוספות לקצבה תוספת תלויים

תוספת ותק

תוספת זכייית קצבה

השלמת הכנסה

מענק עקב פטירה

תנאי הזכאות

לקצבת זקנה

כאמור ב"הגדרות".

גיל קצבה

– 60 חודשי ביטוח ב-10 השנים שקדמו לגיל הזכאות לקצבה;

– או 144 חודשי ביטוח, גם אם אינם רצופים;

– או 60 חודשים לעובד/ת מבוטח/ת בתנאי שמספר חודשי הביטוח אינו קטן ממספר החודשים שבהם לא היה מבוטח.

לעקרת הבית – 5 שנות תושבות בתכוף לפני הגיל המזכה.

פטורה מתקופת אכשרה מבוטחת גרושה, אלמנה, עגונה, לא-נשואה שעלתה ארצה בגיל 55 ויותר, או נשואה שבעלה אינו מבוטח, וכן אישה שקיבלה קצבת נכות חודש לפחות בתכוף לפני גיל 60.

חוב בדמי ביטוח (כל עוד לא סולק החוב) שולל את הזכאות או מקטין את שיעור הקצבה, לפי גובה החוב ומשך הפינוי.

נכה זקן.

לקצבת זקנה לנכה

ראה פרק הבטחת הכנסה.

להשלמת הכנסה

– עולה חדש שאינו מבוטח מפאת גילו ביום עלייתו, ואשר הגיע לגיל קצבת זקנה כאמור ב"הגדרות";

לאמלת זקנה מיוחדת

– מבוטח שירד מהארץ וחזר אליה ולא השלים תקופת אכשרה בהגיעו לגיל קצבת זקנה כאמור ב"הגדרות";
עמידה במבחן הכנסות.

מבחן הכנסות

הגדרות	מקור המינון	מי מבוטח	תחילה	
<p>מי שהיה בן זוגה של המבטוחת בעת פטירתה והיה נשוי לה לפחות שנה (אם הוא בן 55 ויותר – חצי שנה), אם יש עמו ילד של המנוחה, או עומד במבחן הכנסות.</p> <p>מי שהיתה אשתו של המבטוח בעת פטירתו והיתה נשואה לו לפחות שנה (אם היא בת 55 ויותר – חצי שנה), או שילדה לו ילד.</p> <p>ר' הגדרה ב"הגדרות כלליות".</p>	אלמן	<p>תושב ישראל שמלאו לו 18 שנה, למעט מי שעלה ארצה בגיל 60 או מאוחר יותר;</p> <p>אישה נשואה שבעלה מבטוח וכן אלמנה בת-קצבה, שאינן עובדות, מבטוחות ומזכות את ילדיהן בלבד בקצבה.</p> <p>אישה נשואה שאינה עובדת ומקבלת קצבת נכות כללית מבטוחת.</p>	<p>גביית דמי ביטוח: מ-1 באפריל, 1954;</p> <p>תשלום קצבאות: מ-1 באפריל, 1955;</p> <p>קצבאות לשאירים של לא-מבטוחים: מ-1968;</p> <p>הכשרה מקצועית ודמי מחיה ליתומים ולאלמנים: מ-1 בספטמבר, 1970;</p> <p>השלמת הכנסה למעוטי הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה: מ-1 בינואר 1982;</p> <p>לפני מועד זה: הסכם הטבה סוציאלית למעוטי הכנסה: מ-1965.</p>	שאים

הגמלה: מהותה ושיעורה

שיעור הקצבאות (אחוז **מהשכר הממוצע**): לאלמן/נה שיש עמם ילד, או שהם בגיל 50 ויותר — 1.6%; תוספת של 7.5% לכל אחד מהילדים. לאלמן/נה בגיל 40 עד 49 שאין עימם ילד — 1.2%; לילדים שאין אלמן/נה זכאי לתוספת בעדום: לילד יחיד — 1.0%, לכל אחד מהילדים אם יש יותר מילד אחד — 7.5%. לילדים שאין להם הורה או שההורה נר בדרך קבע בחוז לארץ — 1.0% לכל אחד מהם. הקצבאות מתעדכנות בכל פעם שמתעדכן **השכר הממוצע**. יתום משני הוריו המזכים בקצבת שאירים זכאי לגמלאות מכה כל אחד מהוריו.

2% מהקצבה לכל שנה נוספת מעל 10 שנות ביטוח שהשלים הנפטר, עד למקסימום 50% מהקצבה.

משלמה את הקצבה לסכום הגמלה להבטחת הכנסה בשיעור המוגדל (אחוז **מהשכר הממוצע**): לאלמן ולאלמנה ללא ילדים — 2.5%; לאלמן ולאלמנה עם ילד אחד — 42.5% בניכוי **נקודת קצבה**; לאלמן ולאלמנה עם 2 ילדים ויותר — 52.5% בניכוי **נקודת קצבה**. את הסכומים המתקבלים יש להגדיל ב-7%.

לילדים יתומים משני הורים או נטושים: לילד אחד — 25% בניכוי **נקודת קצבה**; לשני ילדים — 37.5% בניכוי 2 **נקודות קצבה**; לכל ילד נוסף — 10%.

מענק בשווי 36 קצבאות חודשיות.

לאלמן/נה שנישא/ה — מענק בשווי 36 קצבאות חודשיות המשולם בשני חלקים: הראשון לאחר יום הנישואין, והשני בתום שנתיים מיום הנישואין (הזכות לגמלת שאירים פוקעת).

לימודי מקצוע בצורת הכשרה מקצועית, תשלום דמי מחיה בזמן הלימודים וכיסוי הוצאות שונות הקשורות בלימודים.

ליתום שמכה הורהו משתלמת קצבת שאירים ועיקר זמנו מוקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית, לפי מבחן הכנסות — 9% **מהשכר הממוצע** כפי שהיה ב-1 בינואר, ואם מכה הורהו משתלמת קצבת שאירים לאלמן או לאלמנה שעמו ילדים — 6.5% **מהשכר הממוצע**, כאמור. דמי המחיה מעודכנים לפי שיעור **הפיצוי**.

ליתום המגיע לגיל 13 וליתומה המגיעה לגיל 12 — $\frac{2}{3}$ **מהשכר הממוצע** ב-1 בינואר, ומתעדכן בשיעור **הפיצוי** במהלך השנה.

נפטר מי שקיבל בחייו קצבת שאירים — ישולם מענק **כאמור ב"זקנה"**.

משולמים ישירות לגוף העוסק בקבורה, לפי הכללים והשיעורים שנקבעו בתקנות, לכיסוי כל הוצאות הקבורה.

תנאי הזכאות

לקצבת שאירים

פטירת בן זוג או הורה

למעט פטירה כתוצאה ממלחמה.

12 חודשי ביטוח ערב הפטירה, או 24 חודשים ב-5 השנים לפניו, או 60 חודשי ביטוח ב-10 השנים לפניו, או תקופת האכשרה המזכה לקצבת זקנה.

השלמת הכנסה

תוספת ותק

תוספות לקצבה

מענק שאירים

מענק נישואין

שיקום מקצועי

דמי מחיה

ליתומים

מענק בר-מצווה

מענק עקב פטירה

דמי קבורה

תקופת אכשרה

תקופת אכשרה אינה נדרשת כאשר: המבוטח נפטר בשנה הראשונה לעלתו, או לפני גיל 19; המבוטחת נפטרה בשנה הראשונה לנישואיה או להתאלמנותה; עיקר פרנסת בן זוגו או ילדיו של המבוטח היתה עליו; המבוטח הניח אחריו ילד (לגבי אותו ילד בלבד); המבוטחת היתה **נקרת בית** או **אלמנה בת קצבה** (הזכאות לילדים בלבד).

חוב של הנפטר בדמי ביטוח שולל זכאות או מקטיף את שיעור הקצבה, לפי גובה החוב ומשך הפיגור.

ראה פרק הבטחת הכנסה.

ראו פרק הבטחת הכנסה.

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	
<p>ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה.</p>	<p>ליקוי</p>	<p>מבוטח בביטוח זקנה ובביטוח שארירים; תושב ישראל שעלה ארצה לפי חוק השבות ואינו מבוטח בביטוח זקנה וביטוח שארירים.</p>	<p>גביית דמי ביטוח: מ-1 באפריל, 1980;</p>	
<p>לבישה, אכילה, שליטה בהפרשות, רחצה, נייחות עצמית בבית.</p>	<p>פעולות יום יום</p>		<p>מימון פעולות לפיתוח שירותים להגדלת מספר האנשים המטופלים במוסדות ולהרחבת היקף השירותים בקהילה: מ-1 באפריל, 1986;</p>	
<p>השגחה ופיקוח על המבוטח למניעת נזק או סכנה לעצמו או לאחרים.</p>	<p>השגחה</p>	<p>דמי ביטוח</p>	<p>תשלום גמלאות אישיות: מ-1 באפריל, 1988.</p>	
<p>מוסד סיעודי או מחלקה סיעודית שבה מוחזקים ומטופלים אנשים הזקוקים לסיעוד, תשושי נפש או תשושים.</p>	<p>מוסד סיעודי</p>	<p>עובד עצמאי</p>		
	<p>0.10%</p>	<p>0.16%</p>		
	<p>0.09%</p>	<p>0.20%</p>		
	<p>0.01%</p>	<p>0.04%</p>		
	<p>—</p>	<p>0.04%</p>		
		<p>אוצר המזינה</p>		
		<p>עבור עובד שכיר</p>		
		<p>עבור עובד עצמאי</p>		
		<p>השתתפות אוצר המזינה</p>		
		<p>הקצבה בשיעור מלוא הגמלה לעולים לא מבוטחים.</p>		

הגמלה: מהותה ושיעורה

גמלת שירותים המעניקה שירותי סיעוד מתוך סל שירותים כדי לסייע לזכאי **בפעולות היום יום** ובניהול משק הבית ולהקל על משפחתו את הטיפול בו ואת **ההשגחה** עליו.

סל השירותים כולל: עזרה של מטפלים בסיוע **בפעולות יום יום** ובניהול משק ביתו; השגחה; טיפול במרכז יום לקשישים; מוצרי ספיגה; משדרי מצוקה; שירותי מכבסה; הובלת ארוחות.

גמלת סיעוד קצרת מועד ניתנת ל- 60 יום בלבד כאשר אופי המגבלה הינו זמני, כמו אחרי תאונה או ניתוח, וכאשר צפויה חזרה לתפקוד רגיל לאחר תקופת שיקום קצרה. בגמלה זו סל השירותים כולל רק עזרה של מטפלים בסיוע **בפעולות יום יום** ובניהול משק הבית.

גמלת הסיעוד משולמת לארגון המספק את שירותי הסיעוד ולא לזי הזכאי. הזכאי מקבל את תשלום הגמלה רק אם לא נמצאו שירותים זמינים והוא גר עם בן משפחה המטפל בו, בשיעור 80% מהשיעורים המפורטים להלן.

שיעור הגמלה:

— 25% **מהשכר הממוצע** בעד מי שנהיה תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב **פעולות היום יום** או הזקוק ל**השגחה**;

— 37.5% **מהשכר הממוצע** בעד מי שנהיה תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל **פעולות היום יום** או הזקוק ל**השגחה** מתמדת.

תשלום הגמלה מופחת ב-4%.

בכל מקרה לא יעלה התשלום על התמורה בעד שעות הטיפול בפועל.

מחצית הגמלה משולמת כאשר ההכנסה עולה על **השכר הממוצע** לזוג, על 1.5 פעמים **השכר הממוצע** לזוג, ועל סכום נוסף של 0.5 פעמים **השכר הממוצע** בעד כל ילד, אך אינה עולה על מבחי ההכנסות האמורים בטור "תנאי הזכאות".

תנאי הזכאות

65 בגבר ו-60 באישה.

גיל
תלות

תלות במידה רבה בעזרת הזולת, עקב הלוקי, לביצוע רוב **פעולות היום יום**, או הזדקקות ל**השגחה**, למעט מי שונמצא ב**מוסד סיעודי** או שרוב הזכאות החזקתו במוסד אחר הינו על חשבון גוף ציבורי.

מבחן הכנסות

הזכות לגמלה ושיעורה מותנים במבחן הכנסות כפי שנקבע בתקנות. ליחיד — הכנסה שאינה עולה על 1.5 פעמים **השכר הממוצע**; לזוג — הכנסה שאינה עולה על 2.25 פעמים **השכר הממוצע**; למי שיש לו ילד — הכנסה נוספת השווה ל- 0.75 **השכר הממוצע** בעד כל ילד.

הגמלה: מהותה ושיעורה

תנאי הזכאות

25% מהשכר הממוצע ליחיד בדרגת אי-כושר בת 75% לפחות (להלן: **קצבת יחיד מלאה**). קצבה זו מוגדלת ב-7%. למי שדרגת אי-הכשר של נמוכה יותר, הקצבה מחושבת בשיעור יחסי לדרגת אי-הכשר. הקצבה מתעדכנת בכל עת שמתעדכן **השכר הממוצע**.

תחילת הזכאות לקצבה היא בתום 90 יום מהתאריך **הקובע** ואם משולמים דמי מחלה בתאריך זה — בתום תשלום דמי המחלה. תחילת הזכאות **שעולה** לא לפני תום 12 חודשים מהיום שנגעשה **שולח**.

בהתאם לשיעור הנכות הרפואית שנקבע: 17% **מקצבת יחיד מלאה** למי שנקבעה לו נכות רפואית בשיעור 80% לפחות, 14% כאמור למי שנקבעה לו נכות רפואית בשיעור 70%-79% ו-11.5% כאמור למי שנקבעה לו נכות רפואית בשיעור 50%-69%.

אחוז **השכר הממוצע**: 12.5% בגין בן/בת זוג תלוי (לפי מבחן הכנסות); 10% בגין כל אחד משני הילדים הראשונים (נ/י) הגדרת **ילד** בהגדרות כלליות ("). תוספת תלויים מוגדלת ב-7%. תוספת התלויים מותנית גם במבחן הכנסות של הנכה (**עקרת בית** ו**נכה**) וזכאית לתוספת תלויים בגין ילדים בלבד).

סיע באבחון ובהכונה מקצועית, תשלום דמי שיקום בתקופת הלימודים (למי שאינו מקבל קצבת נכות); כיסוי הוצאות שונות הקשורות בלימודים, כגון: נסיעות, שכר לימוד וחומר לימוד. במקרים מיוחדים ניתן גם מענק לרכישת מכשירי עבודה.

קצבה בשיעור 50%, או 100% או 150% **מקצבת יחיד מלאה**, בהתאם לחומרת התלות.

גמלה בשיעור 14%, 28.5% ו-42.5% **מקצבת יחיד מלאה**, בהתאם לרמת הזכאות לקצבה לשירותים מיוחדים.

לכן זוג, ובאין בן זוג — **לידו** (כמוגדר ב"הגדרות כלליות") של מקבל קצבת נכות נשפטר — מענק חד-פעמי בסכום השווה ל**שכר הממוצע** ב-1 בניואר שקדם ליום הפטירה.

30% עד 137% **מקצבת יחיד מלאה**, בהתאם לרמת הזכאות, תקבעת לפי חומרת התלות ולפי לימודים או טיפול התפתחותי. כשיש שני ילדים נכים במשפחה זכאי כל ילד ל-150% משיעור הזכאות שלו.

הגמלה מורכבת מקצבה בשיעור השווה לקצבת הנכות וקצבת שירותים מיוחדים (ראה לעיל). כמו כן משולמת תוספת עבור תלויים בנכה, בכפוף לתנאי ההסכם.

גמלה בסכום השווה לסכום הגמלה המשולמת עבור ילד נכה לפי התקנות.

קצבת נכות

קצבה חודשית נוספת

תוספת תלויים

שיקום מקצועי

קצבה לשירותים מיוחדים

גמלה מיוחדת

מענק עקב פטירה

גמלה לילד נכה

גמלה מיוחדת לעולה

גמלה מיוחדת לילד עולה עם נכות

— אי-הכשר נוצר בהיותו תושב ישראל (תנאי זה אינו חל על מי שלקוי נגרמו לו בישראל בהיותו קטין); לגבי **שולח** גם אם אי הכשר נוצר לפני היותו תושב ישראל;

— נכות רפואית בשיעור 40% לפחות (**עקרת בית** ו**נכה**) — 50% לפחות ואובדן כושר בשיעור 50% לפחות.

לנכה יש דרגת אי-כושר בשיעור 75% לפחות, הוא אינו נמצא במוסד שגור ציבורי נושא ביתר מ-50% מההוצאות החזקתו בו, ונקבעה לו נכות רפואית בשיעור 50% לפחות.

אחוז נכות רפואית בשיעור 20% לפחות והתקדקות לשיקום מקצועי לאחר אבדן כושר לעסוק בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת מחמת ליקוי.

— הנכה תלוי בעזרת הזולת בבניית פעולות יום יום או זקוק להשגחה ומתקיים בו אחד מאלה:
 (א) מקבל קצבת נכות ונקבעה לו נכות רפואית בשיעור 60% לפחות, לעניין שירותים מיוחדים;

(ב) אינו מקבל קצבת נכות או קצבה אחרת לעזרת הזולת ונקבעה לו נכות רפואית בשיעור 75% לפחות, לעניין שירותים מיוחדים;
 — הנכה נמצא בישראל. בתנאים מסוימים ולתקיפה מוגבלת גם אם הוא יצא לחו"ל.

— הנכה אינו מאושפז במוסד;
 — הנכה אינו מקבל קצבת נידות, למעט אם נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור 100% או 100% זכאות לקצבה לשירותים מיוחדים או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו — הכל בהתאם לתקנות.

לגבי נכים שאינם מקבלים קצבת נכות, מבחן הכנסות יע"פ הקבוע בתקנות.

הנכה זכאי לקצבה לשירותים מיוחדים.

— **הילד** נמצא בישראל. בתנאים מסוימים — גם אם הוא יצא לחו"ל;
 — **הילד** אינו מוחזק במוסד בתנאי פנימייה — למעט אם כל החזקתו במוסד על חשבון הוריו;

— **הילד** לא נמצא אצל משפחה אומנת;
 — **הילד** אינו מקבל גמלת נידות, למעט כאשר לחורה הילד יש **ילד** ו**נכה** נוסף, או כאשר קבעו לילד 80% מוגבלות בניידות, או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.

השערה נמצא בישראל פחות מ-12 חודשים: מלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בכב 60-1 שנה באישה; וכתוצאה מלקוי גפני, שכל או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה, הוא תלוי בעזרת הזולת בבניית פעולות יום יום כמו לגבי שירותים מיוחדים או שהוא זקוק להשגחה.

הילד הוא ילד עולה עם נכות, שטרם מלאו לו 18, ואין לו ולא היה לו חורה מבוסס ומתקיימים בו התנאים של המדרת **ילד** נכה שבתקנות.

לקצבת נכות

לקצבה חודשית נוספת

לשיקום מקצועי

לשירותים מיוחדים

לגמלה מיוחדת

לגמלה לילד נכה

לגמלה מיוחדת לעולה

לגמלה מיוחדת לעולה עם נכות

הגדרות	מקור המימון	מייזאים	תחילה
<p>מוגבל בניידות</p> <p>תושב ישראל הנמצא בישראל, שמלאו לו 3 שנים ולא יותר מ-65 שנים, אשר ועדה רפואית קבעה את אחוזי מוגבלותו בניידות עקב ליקויים בגפיים התחתונות, לפי רשימת ליקויים מוגדרת.</p>	<p>אוצר המדינה.</p>	<p>כל תושב ישראל זכאי להגיש תביעה לחטבות מכת הסכם הניידות.</p>	<p>קצבת ניידות לבעלי רכב: מ-1 ביולי, 1975;</p> <p>הלוואה עומדת: מ-1 בינואר, 1976;</p> <p>קצבת ניידות לחסרי רכב: מ-15 בינואר, 1977;</p> <p>מתקן הרמה: מ-7 באוגוסט, 1997;</p>
<p>מורשה נהיגה</p> <p>מי שיש לו רשיון נהיגה בר-תוקף, שהורשה ע"י המוסד לביטוח לאומי לנהוג ברכבו של המוגבל בניידות – קרב משפחה או מספל – הגר עם המוגבל בניידות באתו בנין או בבנין סמוך שהמרחק בינו לבית המוגבל בניידות אינו עולה על 500 מטר או שהמרחק גדול יותר אם אלה הבניינים הקרובים ביותר זה לזה באותו תחום ישוב.</p>			<p>הלוואה ומענק מקרן הלוואות לזכאים לרכב פרטי או מסחרי: מ-1 בנובמבר, 1977;</p> <p>הלוואה למימון אבזרים לרכב זאבורים מיוחדים: מ-1 בינואר, 1998;</p> <p>הלוואה מקרן הלוואות לזכאים לרכב זאבורים מיוחדים: מ-1 בנובמבר, 1999;</p> <p>סיוע במימון אבזרים לרכב פרטי: מ-1 בנובמבר, 1999;</p> <p>אפשרות לקבל בו בזמן הטבות בניידות עם קצבה לשירותים מיוחדים או עם גמלה לילד נכה: מ-1 בנובמבר, 1999.</p>
<p>קרב משפחה נכד, נכדה.</p> <p>בן זוג, בן, בת ובני זוגם; אב, אם, לרבות חוזה מאמץ וחורג; אח, אחות; סב, סבתא;</p>			
<p>מטפל</p> <p>אדם הסועד את המוגבל בניידות במרבית שעות היממה.</p>			
<p>משתכר המוצע וכן חייל בשירות סדיר.</p>			
<p>רכב לאבזרים מיוחדים</p> <p>רכב שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכסא גלגלים או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכסא גלגלים.</p>			
<p>מתקן הרמה</p> <p>אבזר או מכשיר המותקן ברכב, המיועד להרמת כסא גלגלים לגג הרכב או לתא המטען של הרכב.</p>			

ניידות

הגמלה: מהותה ושיעורה

ניתנת לכיסוי מיסים החלים על הרכב המאושר על פי הכללים שנקבעו. קצבה חודשית המשתלמת ל**מוגבל בייזות** בעבור הוצאות הניידות שלו. הקצבה מתעדכנת בהתאם לשיעור ההתייזות של ההוצאות להזקת רכב. שיעור הקצבה נקבע לפי היות הזכאי **משתכר** או **לא משתכר**, היותו בעל רשיון נהיגה או חסר רשיון נהיגה, שיעור מוגבולתו בייזות וגודל הרכב שברשותו ובבעלותו

קצבת **משתכר** כפולה מקצבת **לא משתכר**.

קצבת **לא משתכר למוגבל בייזות** בשיעור 80% לפחות או ל**מוגבל בייזות** שזקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו היא במגבה קצבת **משתכר**.

קצבת ניידות כפולה בשיעור שנקבע ל**משתכר** שנוהג בעצמו ושהוא בעל רכב עד 1,800 סמ"ק.

לזכאי לרכב פרטי או **מסחרי**: סיוע בשיעור שבין 20% ל-80% מערך הרכב – הנרכש או הקובע בלא מסיים, לפי הזול מביניהם: 20% מערך הרכב כהלואה ל-5 שנים ב-4.90% ריבית לשנה, והיתר הופך למענק בתום 5 שנים.

לזכאי לרכב לאבזורים מיוחדים: סיוע לרכב ראשון – בשיעור 80% מערך הרכב – הנרכש או הקובע בלא מסיים, לפי הזול מביניהם. להחלפת רכב – מלוא החפשי שבין הרכב שנמכר לרכב הנרכש או הקובע בלא מסיים, לפי הזול מביניהם. סכומים אלה הופכים למענק בתום 5 שנים. סיוע בשיעורים אלה ניתן גם אם הזכאי רוכש רכב פרטי או מסחרי.

סיוע ברכישת **מתקן הרמה**, גובה הסיוע 95% ממחיר **מתקן ההרמה** והתקנתו, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה. הסיוע הופך למענק בתום 5 שנים.

ההלואה היא בעבור האבזורים שאושרו ע"י המכון הרפואי לבטיחות בדרכים והתקנו ברכב. גובה ההלוואה: 95% מערך האבזורים והתקנתם כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה.

ההלוואה ניתנת בעבור אבזורים חדשים בלבד והופכת למענק בתום 5 שנים. ההחזר הוא בעבור האבזורים שאושרו ע"י המכון הרפואי לבטיחות בדרכים והתקנו ברכב. גובה ההלוואה 95% מערך האבזורים והתקנתם כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה.

ההחזר ניתן בעבור אבזורים חדשים בלבד.

לימוד נהיגה על רכב **זאבוריס מיוחדים למוגבלים בייזות** הזקוקים לכסא גלגלים ומשתמשים בו.

הלוואה עומדת

קצבת ניידות

לבעל רכב

הלוואות מקרן הלוואות

לחסר רכב

הלוואה לרכישת מתקן הרמה

הלוואה לרכישה ולהתקנה של אבזורים ברכב לאבזורים מיוחדים

החזר הוצאות רכישה והתקנה של אבזורים ברכב פרטי

פריקט של הקרן לפיתוח שירותים לנכים

תנאי הזכאות

מוגבל בייזות בשיעור 40% לפחות, בעל רשיון נהיגה בר תוקף; בהעדר רשיון נהיגה בר תוקף, מוגבלות בייזות בשיעור 60% לפחות, אם יש **מורשה נהיגה** הנוהג ברכב.

לבעל רכב – זכאות להלוואה עומדת ויש רכב ברשותו ובבעלותו;

לחסר רכב – **מוגבל בייזות** שעונה על אחד מאלה:

א. משתכר בן 18 ומעלה שנקבעו לו לפחות 80% מוגבלות בייזות והוא אינו מקבל קצבת נכות כללית.

ב. מקבל קצבה לשיירותים מיוחדים וקצבת נכות כללית שאינו **משתכר**, מלאו לו 18 שנה לפחות ונקבעו לו 100% מוגבלות בייזות או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו;

ג. מוגבל בייזות המקבל גמלה לילד נכה ונקבעו לו לפחות 80% מוגבלות בייזות או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.

ד. מאושפז – מי שאינו מקבל קצבה לשיירותים מיוחדים או גמלה לילד רך של היותו מאושפז, ובלבד שהוא יוצא ברכב מנועי את חצוי המוסד שבו הוא שוהה לפחות 6 פעמים בחודש למטרות עבודה, לימודים או פעילות חברתית, שיקומית או התנדבותית.

זכאי לרכב פרטי או מסחרי: מוגבל בייזות בשיעור 90% לפחות, **המשתכר** או הלומד או הנמצא בתהליך שיקומי או המשרת בצה"ל או בשיירות לאומי, והוא בעל רשיון נהיגה שרוכש רכב ראשון – בפפוי למבחן הכנסות. אם הוא זכאי לסיוע במימון הרכב ללא מסיים כנפגע עבודה, עליו לבחור בתנאים מטיימים – גם אם מחליף רכב.

זכאי לרכב זאבוריס מיוחדים: מוגבל בייזות שהועדה הרפואית או הועדה הרפואית לערים קבעה שהוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו ושהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי דרוש לו **רכב זאבוריס מיוחדים**. אם הוא זכאי לסיוע במימון הרכב ללא מסיים גם כנפגע עבודה, עליו לבחור.

מוגבל בייזות המקבל קצבת ניידות שזקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו ושיש ברשותו ובבעלותו רכב מתאים להתקנת **מתקן הרמה**. אם הוא זכאי לסיוע ברכישת **מתקן הרמה** גם כנפגע עבודה, עליו לבחור.

מוגבל בייזות המקבל קצבת ניידות שזקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו, והמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שהרכב המתאים לו הוא **רכב זאבוריס מיוחדים**, וכן קבע מהם האבזורים להם הוא זקוק לצורך השימוש ברכב. אם הוא זכאי לסיוע במימון האבזורים כנפגע עבודה, עליו לבחור.

מוגבל בייזות בעל רשיון נהיגה בר תוקף המקבל קצבת ניידות והמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שדרשים לו אבזורים לצורך הנהיגה, בטוחות הנסיעה והשימוש ברכב, וכן קבע מהם אותם האבזורים. אם הוא זכאי לסיוע במימון אבזורים כנפגע עבודה, עליו לבחור.

להלוואה עומדת

לקצבת ניידות

להלוואה מקרן הלוואות

להלוואה לרכישת מתקן הרמה

להלוואה לרכישה ולהתקנה של אבזורים ברכב לאבזורים מיוחדים

להחזר הוצאות רכישה והתקנה של אבזורים ברכב פרטי

הגדרות	מקור המימון	מי זכאי	תחילה	הסנה תחשבה
<p>גמלה גמלה המשולמת למי שאינו מסוגל להבטיח לעצמו הכנסה מעבודה ואינו זכאי לתשלומים ממקורות אחרים.</p> <p>גמלה להבטחת הכנסה גמלה חלקית המשולמת למי שהכנסתו מעבודה או ממקור אחר נמוכה מרמת ההכנסה המינימלית לקיום כפי שנקבעה בחוק.</p> <p>בני זוג בני זוג הנשואים זה לזו, או איש ואישה הידועים בציבור כבני זוג ומתגוררים יחדיו.</p> <p>הורה יחיד אלמן/נה, גרוש/ה או רווק/ה אשר בחזקתו ילדים (כמוגדר ב"הגדרות כלליות") הנמצאים עימו, והוא אינו חי עם הידוע בציבור כבן זוג.</p> <p>עילת זכאות מצב המזכה בגמלה להבטחת הכנסה אם מתקיימים בו התנאים שהוגדרו בחוק ובתקנות.</p> <p>מבחן תעסוקה רישום בלשכת התעסוקה כדורש עבודה.</p>	<p>אוצר המדינה.</p>	<p>חוק הבטחת הכנסה אינו נמנה על חוקי הביטוח הלאומי. כל תושב ישראל זכאי להגיש תביעה לגמלה להבטחת הכנסה.</p> <p>אלה אינם זכאים לגמלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> — הנמצא במוסד וכל החזקתו על חשבון אוצר המדינה, הסוכנות היהודית, רשות מקומית או מוסד דתי; — המשרת שירות סדיר בצה"ל, הוא ובת זוגו; — חבר קיבוץ או מושב שיתופי; — מי שברשותו רכב (למעט אופנוע), אלא אם כן הוא נכה ברגליו או נזקק לרכב לצרכים רפואיים; — תלמיד במוסד להשכלה גבוהה, במוסד ללימודים על-תיכוניים, בישיבה או במוסד תורני או במוסד להכשרת כוהני דת; כמו-כן תלמיד בכל מוסד אחר המכשיר תלמידים לבחינות ממשלתיות או המקנה תעודה אם הלימודים נמשכים מעל ל-12 חודשים. — מי שיצא לחו"ל מעל פעם אחת בשנה קלנדרית אינו זכאי בחודש היציאה ובחודש החזרה מחו"ל. — תלמיד בהכשרה מקצועית, מי שמשתתף בתהליך שיקום או מי שדרוש עבודה בשירות התעסוקה המחסיך ימי השתתפות עקב הנסיעה לחו"ל אינו זכאי בעבור החודשים שבהם החסיך ימי השתתפות. 	<p>תשלים גמלאות: מ-1 בינואר, 1982;</p> <p>לפני מועד זה:</p> <p>תמיכות הסעד באמצעות לשכות הרווחה;</p> <p>הטבה סוציאלית למקבלי קצבת זקנה, שאירים ונפגעי עבודה.</p>	

הגמלה: מהותה ושיעורה

לגמלה שיעורים שונים. כל שיעור יכול להינתן במלואו (הבטחת קיום) או בחלקו (השלמת הכנסה). להלן שיעורי הגמלות באחוזים מהשכר הממוצע:

למי שטרום מלאו לו 55 שנה:

למי שהיה זכאי לשיעור הרגיל בדצמבר 2002 או שהתחיל לקבל גמלה בינואר 2003: לchild — 20%, לchild עם ילד אחד (שאינו מוגדר כהורה יחיד בחוק משפחות חד-הוריות) — 30%; לchild עם 2 ילדים ויותר — 33.5%; לזוג — 27.5%; לזוג עם ילד אחד — 30%; לזוג עם 2 ילדים ויותר — 33.5%.

למי שהיה זכאי לשיעור המוגבל בדצמבר 2002: לchild — 22.5%; לchild עם ילד אחד (שאינו מוגדר כהורה יחיד בחוק משפחות חד-הוריות) — 33.5%; לchild עם 2 ילדים ויותר — 37.5%; לזוג — 30%; לזוג עם ילד אחד — 33.5%; לזוג עם 2 ילדים ויותר — 39.0%.

שיעור לאלמנה, לנפרד/ת ולהורה יחיד — עם ילד אחד — 33.5%; עם 2 ילדים ויותר — 39%.

למי שמלאו לו 55 שנה:

ישולם השיעור המוגבל: לchild — 25%; לchild עם ילד אחד (שאינו מוגדר כהורה יחיד בחוק משפחות חד-הוריות) — 37.5%; בניכוי נקודת קצבה: לchild עם 2 ילדים ויותר — 43.5%; בניכוי נקודת קצבה: לזוג — 37.5%; לזוג עם ילד אחד — 43.5%; לזוג עם 2 ילדים ויותר — 49.5%.

שיעור לאלמנה, לנפרד/ת ולהורה יחיד — עם ילד אחד — 42.5%; בניכוי נקודת קצבה: עם 2 ילדים ויותר — 52.5%; בניכוי נקודת קצבה.

שיעור לילדים:

לילד יתום או נטוש — 25% בניכוי נקודת קצבה; לילדים — 37.5% בניכוי 2 נקודות קצבה; לכל ילד נוסף — 10%.

תשלום הגמלה מופחת ב-4%.

סכום השווה לשכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר ומעודכן שיעור הפיצוי במהלך השנה, לבן זוגו של נפטר שקיבל בחיי גמלה להבטחת הכנסה, ובאין בן זוג — לילדו.

גמלה להבטחת הכנסה

תנאי הזכאות

תנאי הזכאות לגמלה להבטחת הכנסה חייבים להתקיים בתובע ובבן זוגו (מלבד במקרים מסוימים שבהם התובע חי בנפרד מבן זוגו).

רציפות תושבות
תושב ישראל 24 חודשים רצופים — ולגבי עולה חדש: 12 חודשים מצטברים — לפני הגשת התביעה.

תנאי זה לא חל על: מקבלי קצבת זקנה ושאריות, מקבלי קצבאות בענף הפנעי עבודה וזכויות מתנדבים; מי שזכאי לגמלה לפי שאר התנאים וכן זוגו תושב ישראל 24 חודשים רצופים, לפחות; מי שהתנאי האמור לא חל על בן זוגו; ילד יתום; ילד נטוש.

גיל

תושב ישראל שמלאו לו 25 שנה. זכאי גם מי שטרם מלאו לו 25 שנה, והוא: נשוי, גרוש, אלמן, הורה לילד שבחזקתו, קטינה הרה שאינה גרה עם הוריה או שגרה עמם (ובלבד שאחד מהם מקבל גמלה להבטחת הכנסה), ילד יתום או ילד נטוש. כמו-כן זכאי מי שמלאו לו 18 שנה ואין לו כושר לעבוד עקב מוגבלות שיווית, וכן אסיר משוחרר, אסיר בעבודות שירות ומי שנקלע למצב מצוקה חמור.

הכנסות התובע וכן זוגו נמוכות מהרמה המינימלית שנקבעה בחוק.

תנאי זה חל על **עילות הזכאות** האלה: מחוסר עבודה; עובד בעבודה בשכר נמוך; נמצא בהכשרה מקצועית.

מבחן הכנסות

מבחן תעסוקה

תנאי זה אינו חל על **עילות הזכאות** האלה: חולה (שאינו מסוגל לעבוד) יותר מ-30 ימים רצופים; גבר שמלאו לו 65 שנה ואישה שמלאו לה 60 שנה; אם נשואה או הורה יחיד (אב או אם) שבהזקתם ילד שטרם מלאו לו שנת ייסי; אב נשוי שבהשגחתו הבלעדית ילד שטרם מלאו לו שנת ייסי; המטפל בבן משפחה חולה (ילד, בן זוג, הורה); ילד נטוש או יתום; אסיר משוחרר לאחר מאסר של 6 חודשים רצופים לפחות; אסיר בעבודות שירות; אסיר במעצר בית; אישה הרה; מכור לסמים או לאלכוהול; דר רחוב; לימד באלפן; נמצא במסגרת שיקום מטעם המוסד לביטוח לאומי או הישות לשיקום האסיר או מסגרת שיקומית בפיקוח משרד ממשלתי; מי שנקלע למצב מצוקה עקב אסון או מאורע פתאומי.

מענק עקב פטירה

הגדרות	מקור המימון	מיי מבוטח	תחילה	(סולשת תחבת חוננת)
<p>פסק דין פסק דין או החלטה אחרת של בית משפט או בית דין מוסמך, לפיו חייב אדם לשלם מזונות לכן זוגו או לילדו או להורהו.</p> <p>ילד ילד קטין, לרבות קטין מאומץ וילד בניו שאינו מסוגל לכלכל את עצמו.</p> <p>חייב יחיד שפסק דין למזונות ניתן לחובתו.</p>	<p>אוצר המדינה ותשלומי החייבים.</p>		<p>תשלומים: מ-1 באוקטובר, 1972.</p>	

הגמלה: מהותה ושיעורה	תנאי הזכאות
<p>דמי מזונות – שיעור התשלום הוא כפי שנקבע בפסק הדין למזונות, אך לא יותר מהסכום שנקבע בתקנות. שיעור דמי המזונות כפי שנקבע בתקנות שווה לשיעור הגמלה להבטחת הכנסה לאלמנות. להלן שיעורי דמי המזונות באחוזים מהסכר הממוצע:</p> <p><u>לאישה שטרם מלאו לה 55 שנה</u>:</p> <p>לאישה ללא ילדים שאינה מסוגלת לכלכל את עצמה, שזכאית מה-1 בינואר 2003 – 20%; לאישה ללא ילדים שאינה מסוגלת לכלכל את עצמה, שזכאית לפני ה-1 בינואר 2003 – 22.5%; לאישה עם ילד אחד – 33.5%; לאישה עם 2 ילדים ויותר – 39%; לאישה שנישאה שנית ושיש עמה ילד – 25%; בניכוי נקודות קצבה: לאישה שנישאה שנית ושיש עמה 2 ילדים ויותר – 37.5%; בניכוי 2 נקודות קצבה: לאישה שמלאו לה 55 שנה: לאישה שיש עמה ילד – 42.5%; בניכוי נקודת קצבה: לאישה שיש עמה 2 ילדים ויותר – 52.5%; בניכוי נקודת קצבה: לאישה מתחת לגיל 60 שאינה מסוגלת לכלכל את עצמה ולאישה מעל גיל 60 – 25%; לאישה שנישאה שנית ושיש עמה ילד – 25%; בניכוי נקודת קצבה: לאישה שנישאה שנית ושיש עמה 2 ילדים ויותר – 37.5%; בניכוי 2 נקודות קצבה: לילדים: לילד בודד – 25%; בניכוי נקודת קצבה: ל-2 ילדים בודדים – 37.5%; בניכוי 2 נקודות קצבה: לכל ילד נוסף שאינו בהחזקת אימו – 10%.</p> <p>המוסד לביטוח לאומי חייב לפעול לגביית מלוא הסכום מהחייב לפי פסק הדין למזונות.</p>	<p>החייב היה תושב ישראל ביום מתן פסק הדין למזונות, או במשך עשרים וארבעה חודשים לפחות מתוך ארבעים ושמונת החודשים שקדמו בתכופ ליום מתן פסק הדין.</p> <p>אין הפעלה עצמית של פסק הדין, לא בצורת קבלת כספים ישירות מהחייב ולא ע"י הפעלתו באמצעות הוצאה לפועל.</p> <p>האישה אינה מתגוררת עם החייב.</p> <p>מבחן הכנסות – עמידה במבחן הכנסות כפי שנקבע בתקנות.</p> <p><u>סוגי הזכאים</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – אישה תושבת ישראל שבידה פסק דין למזונות, אשר בהחזקתה לפחות ילד אחד, בין אם פסק הדין ניתן לזכותה, בין אם ניתן לזכות הילד ובין אם ניתן לזכות שניהם; – אישה תושבת ישראל ללא ילדים (שאינה גרושה) שבידה פסק דין למזונות ומלאו לה 60 שנה, או שאינה מסוגלת לכלכל את עצמה; – ילד שפסק דין למזונות ניתן לזכותו, שאינו בהחזקתה של אימו ושאינו אינו עמה – אשר עיקר החזקתו אינו על חשבון האוצר או רשות מקומית.

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	
<p>ילד ילד שטרם מלאו לו 18 שנה והוא נמצא בישראל.</p>	<p>דמי ביטוח</p> <p>שיעור שיעור מופחת מלא</p> <p>אינו משלם</p> <p>עובד שכיר</p> <p>מעסיק</p> <p>עובד עצמאי</p> <p>עובד עצמאי</p> <p>לא עובד ולא עובד עצמאי</p> <p>אוצר המזינה</p> <p>עבור עובד שכיר</p> <p>עבור עובד עצמאי</p> <p>השתתפות אוצר המזינה</p> <p>160% מתקבולי דמי ביטוח.</p>	<p>מבוטחים – כאמור ב"זקנה", וכן מי שאינו מבוטח ב"זקנה" ויושב בישראל – לפי כללים מיוחדים.</p>	<p>קצבאות ילדים: מ-1 ביולי, 1975 (הרפורמה במס ובתשלומי העברה).</p> <p>לפני מועד זה:</p> <p>קצבת משפחה מרובת ילדים: מ-1 בספטמבר, 1959;</p> <p>קצבת ילדי עובדים: מ-1 בספטמבר, 1965;</p> <p>קצבת יוצאי צבא: מ-1 באפריל, 1970.</p>	<p>ילדים</p>

הגמלה: מהותה ושיעורה	תנאי הזכאות
<p>קצבת ילדים</p> <p>קצבה חודשית לפי מספר הילדים. שיעור הקצבה נקבע לפי ערך נקודת הקצבה: כל אחד משני הילדים הראשונים – 0.85 נקודת קצבה; הילד השלישי – 1.69 נקודות קצבה; הילד הרביעי – 3.42 נקודות קצבה; הילד החמישי וכל ילד נוסף – 4.23 נקודות קצבה.</p> <p>נקודת הקצבה מעודכנת בתחילת כל שנת מס במלוא עלות מודד המחירים לצרכן בשנה שחלפה וכן בכל עת שמשולמת תוספת יקף במשק.</p> <p>משולם למשפחות זכאיות בגין כל ילד בגיל מ-6 עד 14 שנה, בתחילת שנת הלימודים. גובה המענק לילדים בגילאי 6-11 הוא 18% מהשכר הממוצע, ולילדים בגילאי 12-14 – 10% מהשכר הממוצע.</p> <p>מענק לילדים</p>	<p>לקצבת ילדים</p> <p>מבוטח עם לפחות ילד אחד; מבוטח שפירנס ילד שאינו ללדו במשך 12 חודשים לפחות.</p> <p>תשלום זמני ביטוח (לגבי עצמאי)</p> <p>חוב בחשבונו של הזכאי אינו שולל זכאות, אך המוסד לביטוח לאומי רשאי להפחית מסכום הקצבה את סכום החוב עד לסילוקו המלא.</p> <p>למענק לילדים</p> <p>– משפחה חד-הורית (ר' הגדרת הורה יחיד בטור הגדרות בפרק "הבטחת הכנסה");</p> <p>– משפחה עם 4 ילדים או יותר המקבלת אחת הגמלאות האלה: הבטחת הכנסה, מזונות, נכות, זקנה, שארית;</p> <p>– ילד שהתגיתם משני הוריו;</p> <p>– ילד נטוש/יתום כמשמעותו בחוק הבטחת הכנסה;</p> <p>– ילד שעלה לישראל ללא הורה מבוטח;</p> <p>– אישה השוהה במקלט לנשים מוכות, ע"פ תנאים מסוימים.</p>

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה
לידת וליד חי או לידה אחר י 26 שבועות של הריון.	לידה	מבטוח או אשת מבטוח כאמור ב"זקנה – מי מבטוח", גם אם ילדה מחוץ לישראל;	גביית דמי ביטוח ותשלום קצבאות: מ-1 באפריל, 1954.
היום בו הפסיקה המבוטחת לעבוד בהיותה בהריון שהסתיים בלידה.	יום קובע	מענק אשפוז, מענק לידה וקצבת לידה	
לדמי לידה לאם או לאב. תקופת תשלום דמי ביטוח עבור עובד/ת או על ידי עובד/ת עצמאית/ת בעד 10 מתוך 14 החודשים, או בעד 15 מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע.	תקופת אכשרה	עובד שכיר	
לדמי לידה לאם בלבד. גם בעד 6 מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע.	שמיירת הריון	עובד שכיר	
העדרות מעבודה בשל סיבה רפואית המסכנת את המבוטחת או את עובריה.	—	לא עובד ולא עובד עצמאי	
היום בו הפסיקה המבוטחת לעבוד בשל שמירת הריון.	יום קובע לשמיירת הריון	אוצר המזינה עבור עובד שכיר	

אימנה

הגמלה: מהותה ושיעורה

תנאי הזכאות

<p>תשלום הוצאות אשפוז לבית חולים – סכום הנקבע בתקנות והמתעדכן מפעם לפעם.</p>	<p>הזדקקות לאשפוז בקשר ללידה.</p>
<p>מענק אשפוז</p> <p>מענק לידה</p> <p>20% מהשכר הממוצע לילדת ילד אחד, 40% מהשכר הממוצע לילדת ילד אחד שזהו ילדה החמישי ועמה עוד 4 ילדים מתחת לגיל 18, 100% מהשכר הממוצע לילדת תאומים ו-50% נוספים מהשכר הממוצע בעד כל ילד נוסף שנוולד באותה לידה. סכום המענק מחושב בהתאם לשכר הממוצע כ-1 בינואר ומתעדכן בשיעור הפיצוי במהלך השנה.</p>	<p>למידע נוסף על ילד שטרם מלאו לו 10 שנים.</p> <p>לידה של 3 ילדים או יותר, שלפחות 3 מהם נשארו בחיים בתום 30 יום מהלידה, בתנאי שהאם זכאית למענק לידה.</p>
<p>בערכו של מענק הלידה, לפי מספר הילדים שטרם מלאו להם 10 שנים ושאומוצו באותו היום.</p>	<p>לקצבת לידה</p>
<p>קצבת חודשית המשולמת לתקופה של 20 חודשים, לילדת שילדה 3 ילדים או יותר בלידה אחת.</p>	<p>צבירת תקופת אכסרה ליום הקובע.</p>
<p>התשלום מחושב כאחוז מהשכר הממוצע (כפי שהיה כ-1 בינואר, מעודכן בשיעור הפיצוי במהלך השנה) ומופחת בהדרגה במשך תקופת הזכאות.</p>	<p>– צבירת תקופת אכסרה ליום הקובע; – אישור המעביד לחופשת הלידה; – ויתור בת הזוג על חלק מחופשת הלידה וחרתה לעבודה; – זכאות האם לחופשת לידה בת 12 שבועות לפחות מהלידה; – חופשת הלידה של האב לא תקטן מ-21 ימים רצופים.</p>
<p>100% מההכנסה הזימית הממוצעת של הזכאית בשלושת החודשים שלפני היום הקובע בנינוי מים הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. לאב מוגבל גובה התשלום לפעמיים השכר הממוצע.</p>	<p>הפסקת עבודה לרגל אימוץ ילד שטרם מלאו לו 10 שנים וצבירת תקופת אכסרה.</p>
<p>א. בעד תקופה של 12 שבועות – אם שולמו דמי ביטוח בעד 10 מתוך 14 חודשים או בעד 15 מתוך 22 חודשים שקדמו ליום הקובע; ב. בעד תקופה של 6 שבועות (לאם בלבד) – אם שולמו דמי ביטוח בעד 6 מתוך 14 חודשים שקדמו ליום הקובע;</p>	<p>לדמי חופשה ולהורים מאמצים</p>
<p>ג. אישה שילדה יותר מילד אחד, או אישה שהיא או הילד מאושפז/ת בתקופת חופשת הלידה ולאחריה לתקופה העולה על שבועיים, רשאית להאריך את חופשת הלידה ובמקרה זה זכאית לדמי לידה נוספים בעד תקופת ההארכה – הכל לפי תנאים שנקבעו בחוק.</p>	<p>לדמי חופשה ולהורים מאמצים</p>
<p>ד. אישה שילדה ושהיא או הילד מאושפז/ת בתקופת חופשת הלידה לתקופה העולה על שבועיים רשאית לפצל את חופשת הלידה.</p>	<p>לדמי חופשה ולהורים מאמצים</p>
<p>השירות ניתן ע"י מנג'ן זרד אדום, על חשבון המוסד לביטוח לאומי, לפי תנאים שנקבעו בהסדר מיוחד.</p>	<p>לגמלה לשמירת הריון</p>
<p>בעד כל יום של שמירת הריון, הסכום הנמוך משני אלה: (1) סכום השווה לשכר הממוצע, מחולק ב-30; (2) הכנסתה של המבוטחת בשלושת החודשים שקדמו ליום הפסקת העבודה, מחולקת ב-90.</p>	<p>לדמי חופשה ולהורים מאמצים</p>
<p>נפטרה יולדת בעת הלידה או תוך שנה מיום הלידה, תשולם: – קצבה חודשית מיוחדת בעד כל ילד שנולד באותה לידה בשווי 30% מהשכר הממוצע במשך 24 חודשים, ואם משולמת לילד קצבת שאירים או תלויים – במשך 12 חודשים;</p>	<p>לדמי חופשה ולהורים מאמצים</p>
<p>– תגמול מיוחד לבן זוגה של היולדת, אשר הפסיק לעבוד לשם טיפול בילד, בשיעור דמי פגיעה – עד 12 שבועות.</p>	<p>לדמי חופשה ולהורים מאמצים</p>

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה
תאונת עבודה או מחלת מקצוע. פגיעה בעבודה	דמי ביטוח	עובד שכיר – למעט שוטרי סוהר ועובדי שירות הבטחון; עובד עצמאי;	עובד שכיר: מ-1 באפריל, 1954; עובד עצמאי: מ-1 ביולי, 1957.
תאונה תוך כדי ועקב עבודה, לרבות בדרך אליה וממנה, ובנסיבות כמפורט בחוק.	תאונת עבודה שיעור מופחת שיעור מלא	המשתתלים בהכשרה מקצועית; המצוי בשיקום מקצועי; אסיר עובד;	
מחלה לפי רשימת מחלות מוגדרות שנקבעה בתקנות, שהמבוטח חלה בה עקב עבודתו.	מחלת מקצוע עובד עצמאי	תושב חרי"ל, כולל תושב השטחים והאוטונומיה העובד בישראל; ישראלי העובד בחו"ל אצל מעביד ישראלי – בתנאים מסוימים;	
אלמן/נה, יתומים וחורים, במקרה של פטירה כתוצאה מהתפיעה בעבודה. בנסיבות מיוחדות גם הורים ואחים.	תלויים לא עובד ולא עובד עצמאי אינו משלם אוצר המזינה	מי ששכרו נקבע בחוק או על פיו (כגון חבר כנסת); מי שמתאמן לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום.	
	0.64% 0.64% 0.33% 0.53% 0.01% 0.17% 0.02% 0.17%	השתתפות אוצר המזינה משתתף בהשלמת הכנסה לנכים ולתלויים לפי חוק הבטחת הכנסה.	

הגמלה: מהותה ושיעורה

תנאי הזכאות

גמלאות נפגעי עבודה

ריפוי, החלמה ושיקום רפואי באמצעות קופות חולים.

תשלום בגין תקופת אי כושר לעבודה בתוצאה מהפגיעה, לתקופה מירבית של 13 שבועות ממחרת יום הפגיעה, המוחשב לפי ימים, על בסיס 75% מהשכר החייב בזמן ביטוח ברוב השנה שלפני הפגיעה. סכום זמני הפגיעה ליום מוגבל במקסימום (ניתן לשלם זמני פגיעה חלקיים בהתאם לכללים שקבועים בחוק).

בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה לא משולמים זמני פגיעה, אלא אם תופע לא היום מסוגל לעבוד 12 יום לפחות.

בעד תשעה ימי הזכאות הראשונים, זמני הפגיעה המגיעים לעובד השכיר אינם ממומנים על ידי המוסד לביטוח לאומי, אלא על ידי המעביד. בפועל המוסד משלם ישירות לעובד השכיר וגובה את התשלום מהמעביד. עובד עצמאי אינו זכאי לזמני פגיעה בעד תשעת הימים הראשונים.

גמלאות נכות מעבודה

לנכים שדרגת נכותם הקבועה 20% ויותר (5% לדרגת נכות זמנית) – קצבה חודשית לפי דרגת נכות רפואית בשיעור יחסי לשכר ולדרגת הנכות. הקצבה מתעדכנת ב-1 בינואר בהתאם ל**שכר הממוצע** בשיעורי **הפיצוי** במהלך השנה. למקבלי קצבת נכות מעוטי הנכסה ניתנת השלמת הנכסה, כמוסבר בפרק "הכנסות הכנסה".

לנכים שדרגת נכותם 5% עד כחות מ-20% – מענק בסכום השווה ל-70 קצבאות חודשיות.

לנכים שדרגת נכותם 75% ויותר וכן לנכים עם קשיי הליכה שדרגת נכותם 65%-74% – סיוע כספי להחזקה אישית ולסיעות עד למקסימום הקבוע בחוק.

לנכים שדרגת נכותם 75% ויותר וכן לנכים עם קשיי הליכה שדרגת נכותם 65%-74% – סיוע לכרישת רכב (בתנאים מיוחדים), וכן סיוע לפתרון בעיות דיוור והכשיות אבזורים מיוחדים הנובעים מהנכות.

מענק גובה 60% מקצבת הנכות המלאה X 36. המענק משולם בשני תשלומים.

סיוע לשם אבחון הכוונה מקצועית, תשלום זמני שיקום בתקופת הלימודים (כחשלמה לקצבת נכות) וכן סיוע תוצאות שונות הקשורות בלמידה, כגון הוצאות נסיעה, שכר לימוד וחומר לימוד. במקרים מיוחדים ניתן גם מענק לרכישת מכשירי עזרה.

גמלאות תלויים בנפגעי עבודה

מ-40% עד 100%, לפי מספר הילדים, מהקצבה המלאה שהייתה מגיעה למבוטח אילו היה נכה שדרגת נכותו 100%. ניתנת השלמת הנכסה למקבלי קצבת תלויים מעוטי הנכסה, כמוסבר בפרק הבטחת הנכסה.

לאמלה שאין עמה ילדים ושטרם מלאו לה 40 שנה בעת פטירת המבוטח – מענק בשווי 36 חודשי קצבת תלויים.

לאמלה/נה שנישאה – מענק בשווי 36 קצבאות חודשיות המשולם בשני שיעורים: הראשון לאחר יום הנישואין, והשני בתום ששת ימים מיום הנישואין (הנכות לגמלת תלויים פקועה).

לימודי מקצוע בהכשרה מקצועית, תשלום זמני מחיה בזמן הלימודים וכיסוי הוצאות שונות הקשורות בלמידה.

לילד יתום שעיסק זמנו מקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית, לפי מבחן הכנסות של ההורה – בשיעור 9% **מהשכר הממוצע** ב-1 בינואר. זמני המחיה מתעדכנים בשיעור **הפיצוי** במהלך השנה.

לילד יתום שהגיע לגיל 13 או לילדה יתומה שהגיעה לגיל 12 – $\frac{2}{3}$ **מהשכר הממוצע** ב-1 בינואר, מעודכן בשיעור **הפיצוי** במהלך השנה.

נפטר נכה שדרגת נכותו היתה 50% ויותר ושיקבל קצבת נכות, או נפטר נכה לאחר שמלאו לו 65 שנה גובר או 60 באשה, או נפטר מי שקיבל קצבת תלויים – יינתן לכן זמני ובאין בו זוג, מענק חד-פעמי בסכום השווה ל**שכר הממוצע** כפי שהיה ב-1 בינואר, מעודכן בשיעור **הפיצוי** במהלך השנה.

ל ג מ ל א ו ת

לזמני פגיעה

המבוטח נפגע בעבודה או חלה במחלת מקצוע ומבוצאה מכה אינו מסוגל לעבוד בעבודתו ואף לא בעבודה מתאימה אחרת, ולא עובד למעשה.

המבוטח הוכר כנכה כתוצאה מהפגיעה **בעבודה**.

לגמלת נכות מעבודה (קצבה ומענק)

בני משפחה המוגדרים **תלויים**:
לקצבה אלמן שיש עמו ילד או אינו מסוגל לכלכל את עצמו או הכנסתו אינה עולה על הסכום שנקבע;

אלמנה אשר מלאו לה 40 שנה, או

יש עמה ילד, או אינה מסוגלת לכלכל את עצמה;

למענק אלמן שהוגדרתו לעיל ואלמנה שאינם זכאים לקצבה.

למענק עקב פטירה שלא כתוצאה מהפגיעה

בן/בת זוג וילדו של נכה שנפטר לא כתוצאה מהפגיעה בעבודה אם דרגת נכותו מעבודה היתה 50% או יותר במשך 36 החודשים שלפני הפטירה, ובתקופה זו הוא קיבל קצבת נכות מעבודה.

מבחן הכנסות – הכנסתו הממוצעת של בן/בת הזוג של הנכה בשנה שלפני פטירת הנכה לא עלתה על סכום השווה לפעמיים **השכר הממוצע**

לשיקום מקצועי

מבוטח שנקבעה לו דרגת נכות בת 10% ויותר ואינו מסוגל, עקב הפגיעה **בעבודה**, לעסוק בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת וזאת זקוק ומתאים לשיקום מקצועי.

תשלום זמני ביטוח (לעובד עצמאי בלבד)

חוב בדמי ביטוח שולל את הזכאות או מקטין את שיעור הגמלה הכספית, לפי גובה החוב ומשך הפיגור. עובד עצמאי שאינו רשום בעת הפגיעה כעובד עצמאי אינו זכאי לגמלה.

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	
<p>תאונה אירוע פתאומי שבו גורם חיצוני מביא לתבלה פיסיית וכתוצאה ממנה לאובדן כושר התפקוד.</p>	<p>דמי ביטוח</p> <p>שיעור שיעור מופחת מלא</p> <p>0.02% 0.06%</p> <p>0.02% 0.02%</p> <p>0.05% 0.07%</p> <p>0.04% 0.10%</p> <p>0.01% 0.03%</p>	<p>תושב ישראל שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 (גבר) או 60 שנה (אישה לרבות עקרת בית).</p>	<p>תשלים גמלאות: מ-1 באפריל, 1981.</p>	<p>תאונות נפגע</p>
<p>מתנדב מי שפועל בהתנדבות שלא בשכר למען זולתו על פי הפניה מאת גוף ציבורי המוסמך להפנות מתנדבים, למטרות שיש בהן תועלת לאומית או ציבורית; מי שממלא ללא שכר ושלא במסגרת שירות בצה"ל חובת אבטחה, לפי חיקוק; מי שהושיט עזרה לזולתו לפי חובתו על פי דין או עשה פעולה להצלת חייו או רכושו של הזולת; מי שעושה עבודה ציבורית או שירות לצבור מכה חוק העונשין; מתנדב במד"א, בארגון לעזרה ראשונה או בארגון למניעת נזקים לגוף או לרכוש או לטיפול בחולים או באנשים שאינם מסוגלים לטפל בעצמם, או בארגון המטפל בקבורה ובלבד ששר העבודה אישר את הארגון; וכן כבאי מתנדב.</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>תשלים גמלאות: מ-1 בינואר, 1976.</p>	

הגמלה: מהותה ושיעורה	תנאי הזכאות
<p>תשלום בגין אובדן כושר התפקוד, לתקופה מקסימלית של 90 יום רצופים החל ביום שלאחר יום התאונה.</p> <p>לא ישולמו דמי תאונה בעד יותר מ-90 יום בשנת כספים אחת.</p> <p>דמי תאונה לא ישולמו: לעובד שכיר או עובד עצמאי בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום התאונה, אלא אם אבד לו כושר התפקוד 12 יום לפחות, בנוסף ליום התאונה; למי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי (כולל עקרת בית) – בעד 14 הימים הראשונים שלאחר יום התאונה.</p> <p>שיעור דמי התאונה ליום:</p> <p>לעובד שכיר או לעובד עצמאי – 75% מהשכר ברבע השנה שקדם ליום התאונה, מחולק ב-90 (בגבולות מקסימום דמי פגיעה), אך לא פחות מסכום השווה ל-25% מהשכר המוצט כפי שהיה ב-1 בינואר שקדם ליום התאונה, מעודכן בשיעור הפיצוי מ-1 בינואר ועד יום התאונה, מחולק ב-30.</p> <p>למי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי ולעקרת בית – 25% מהשכר המוצט כפי שהיה ב-1 בינואר, מחולק ב-30, מעודכן בשיעור הפיצוי במהלך השנה.</p>	<p>דמי תאונה</p> <p>התביעה הוגשה תוך 90 יום מיום התאונה.</p> <p>עובד שכיר או עובד עצמאי – אינו מוטל לעבודתו ואף לא לעבודה מתאימה אחרת; אינו עובד ואינו עובד עצמאי – אשפוז בבית חולים או ריתוק לבית;</p> <p>עקרת בית – אינה מסוגלת לעבודת משק בית.</p> <p>בדיקה רפואית תוך 72 שעות משעת התאונה; במקרים מיוחדים – גם אם נבדק תוך שבועיים מיום התאונה.</p> <p>סייגים לתשלום</p> <p>תקופת שהייה במוסד לטיפול רפואי או עידוד שלא לעניין התאונה הנידונה, בשירות צה"ל, במאסר או בחוץ לארץ, אינה מזכה בתשלום.</p> <p>זכאות לתשלום בעד תקופת אובדן כושר התפקוד עפ"י חיקוק אחר, הסכם קיבוצי, תקנון של קופת גמל, קרן ביטוח או פנסיה או עפ"י חוזה עבודה שוללת את הזכאות לדמי תאונה.</p>
<p>למתנדב ולתלויים בו, אותן הגמלאות הניתנות לנפגעי עבודה, לפי העניין והשינויים המחייבים.</p> <p>למתנדב שלא השתכר ערב הפגיעה נקבע בחוק בסיס לתשלום הגמלה.</p>	<p>גמלאות בכסף ובעין</p> <p>מתנדב מתנדבים שנופעת תוך כדי ועקב פעולת התנדבות, לרבות פגיעה בדרך למקום ההתנדבות וממנו; וכן התלויים במתנדב שנופטר כתוצאה מפגיעה שאירעה לו בנסיבות כאמור.</p>

הגדרות	מקור המימון	מיי מבוטח	תחילה	
<p>פגיעת איבה</p> <p>פגיעה כתוצאה מפעולה של כוחות צבאיים או צבאיים למחצה או בלתי סדירים של מדינה או ארגון שהיו עוינים ליישוב היהודי בארץ ישראל, או מפעולות איבה שבוצעו תוך סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם על מנת לקדם את מטרותיהם – בתנאי שהפגיעה אושרה כפגיעת איבה ע"י רשות מאשרת. וכן, פגיעה כתוצאה מפעולות איבה של כוחות אויב או מידי אדם עקב פעולות איבה או בנסיבות שהיה בהן חשש סביר כי תבוצע פעולת איבה, וכן פגיעה מנשק שהיה מיועד לפעולת איבה או נגד פעולה כאמור – בתנאי שהפגיעה אושרה כפגיעת איבה ע"י רשות מאשרת.</p> <p>בן/בת זוג של הנספה, ילדו (כמוגדר ב"הגדרות כלליות"), הורהו ובתנאים מסוימים אחיו או אחותו.</p> <p>בן/בת זוג</p> <p>כולל אישה שביום פטירתו של הנספה הייתה ידועה בציבור כאשתו, כל עוד לא נישאה לאחר, וכן לגבי הבעל.</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>תשלום תגמולים:</p> <p>מ-24 בפברואר, 1949 ועד 4 ביוני, 1967 – לנפגעים שהוכרו כנפגעי ספר;</p> <p>מ-5 ביולי, 1967 – לנפגעי איבה שנפגעו בתאריך האמור או אחריו;</p> <p>מ-26 במרס, 1977 – לנפגעי איבה שנפגעו בין 14 במאי, 1948 ל-24 בפברואר, 1949;</p> <p>מ-26 במרס, 1982 – לנפגעי איבה שנפגעו בין 29 בנובמבר, 1947 ל-13 במאי, 1948.</p>	<p>הגדרת נפגעי</p>
<p>תושב לענין חוק הביטוח הלאומי שהוא הורה לילד.</p> <p>הורה</p> <p>קצבת נכות מעבודה בשיעור המלא (75% מהשכר הממוצע) כפי שהיה בתוקף ביום פטירת ההורה.</p> <p>קצבה מלאה</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>תשלום תגמולים: מ-1 במרס, 1994.</p>	<p>החפצת זכויות הלאה</p>

הגמלה: מהותה ושיעורה	תנאי הזכאות
<p>תגמול בעד תקופת אי-כוש עבודה, בעת טיפול רפואי.</p> <p>מענק נכות – גובה המענק החד-פעמי הוא לפי תגמול מעודכן עפ"י דרגת הנכות כפול מספר החודשים שנקבע בחוק.</p> <p><u>תגמול נכות חודשי</u> – שווה לתגמול המשולם לפני צה"ל לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), בהתאם לדרגת הנכות.</p> <p>תגמולים מיוחדים בשיעורים מוגדלים משולמים לנכה נצרך, לנכה מחוסר פרנסה ולנכה מבוגר. נכה שפרש פרישה מוקדמת מעבודה בדרגת נכות בת 50% לפחות והוא כן חמישים שנה או יותר, זכאי בתנאים מסוימים לתוספת מיוחדת.</p> <p><u>תוספת מיוחדת לנכה מבוגר</u> – תוספת בשיעור 10% מהתגמול החודשי.</p> <p><u>תגמול תלויים</u> – תגמול חודשי השווה לתגמול המשולם לפי חוק משפחות היילים שנספר במערכה.</p> <p>ריפוי, אשפוז, החלמה, מכשירים רפואיים, שיקום מקצועי והטבות מיוחדות, כגון הלוואות ומענקים לדיוור, סיוע ברכישת רכב ואחזקתו החודשית, תשלום בעד שירותים אישיים, מענק הבראה, דמי ביגוד ועוד.</p> <p>שיקום מקצועי והטבות מיוחדות ניתנים גם לאלמנות, ליתומים ולהורים שכולים.</p>	<p>אזרח או תושב ישראל, שנפגע בישראל או מחוצה לה; או מי שנכנס לישראל כחוק; או תושב חוץ העובד אצל מעביד ישראלי מאושר בחו"ל ונפגע בפעולת איבה בחו"ל תוך כדי ועקב עבודתו; או תושב שטחים שבידו תעודת זהות ישראלית ושופגע בתחום הקו הירוק; או תושב שטחים שבידו היתה אשרת כניסה ממפקד כוחות הצבא בשטח ושופגע בתחום הקו הירוק.</p> <p>החוק אינו חל על פגיעה שבה נפגע אדם המשתייד לכוחות אויב, מסייע להם או פועל בשלחותם או מטעמם או על מנת לקדם את מטרותיהם.</p> <p>סוגי הזכאות:</p> <p><u>למענק נכות</u> – נכה שדרגת נכותו 10%-19%;</p> <p><u>לתגמול נכות חודשי</u> – נכה שדרגת נכותו 20% ויותר;</p> <p><u>לתוספת מיוחדת לנכה מבוגר</u> – נכה מבוגר כן 65 ומעלה (לנכה) או 60 ומעלה (לאישה);</p> <p><u>לתגמול תלויים</u> – כן משפחה של מי שנפטר מפעולת איבה.</p>
<p>תגמול חודשי בשיעור 60% עד 100% מהקצבה המלאה, בהתאם למספר הילדים. תגמול מלא משולם ל- 4 ילדים ויותר. לילד אחד משולם 60% מהתגמול המלא.</p> <p>²/₃ מהשכר הממוצע כ-1 בינואר, ומתעדכן בשיעור הפיצי במהלך השנה.</p>	<p>יזד (כהגדרתו ב"הגדרות כלליות") שנתייחם ופרקליט המדינה קובע כי קיים יסוד סביר להניח שחיי הורה קופחו בידי כן זוג עקב ביצוע פשע.</p> <p>יתום המגיע לגיל 13 ויתומה המגיעה לגיל 12.</p>

תגמול
מענק
בר-מצוה

לתגמול בגין
אלימות
במשפחה
למענק
בר-מצוה

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	תאריך
<p>אסיר ציון תושב שהוא אזרח ישראל אשר הוכר ע"י הרשות הממשלתית כאסיר ציון.</p> <p>תגמול עיקרי התגמול הבסיסי המשולם לאסיר ציון יחיד שהוא נכה 100%.</p> <p>הגליה הגליה למקום מרוחק מחוץ למקום המגורים הרגיל, בנייתוק מהמשפחה, במשטר חיים מיוחד שנכפה על פי צו הגליה אישי האוסר את עזיבתו ממקום ההגליה.</p> <p>בן משפחה בן/בת זוג, ילד, הורה, אח או אחות (כהגדרתם בחוק משפחות החיילים שנספו במערכה) של אסיר ציון שנפטר במאסר או של הרוג מלכות, שהוא אזרח ותושב ישראל;</p> <p>וכן, אלמנה, אלמן או ילד (כהגדרתם בפרק "שארירים") של אסיר ציון שקיבל גמלה מכה חוק התגמולים לאסירי ציון ושנפטר לאחר ה-1 בינואר, 1999.</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>תשלום תגמולים:</p> <p>מ-1 באפריל, 1973 (לפי הסכם);</p> <p>מ-8 ביוני, 1992 ע"פ חוק התגמולים לאסירי ציון התשי"ב-1992.</p>	
<p>חסיד אומות העולם מי שהוכר כחסיד אומות העולם על ידי רשות הזכרון "יד ושם" ויושב בישראל.</p> <p>בן משפחה אלמן/נה ונאין אלמן/נה – ילד, היושבים בישראל, כמשמעותם בחוק.</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>תשלום תגמולים: מ-1 במרס, 1986 (לפי הסכם);</p> <p>מ-10 באוגוסט, 1995, ע"פ חוק התגמולים לחסידי אומות העולם התשי"ה-1995.</p>	<p>חסיד אומות העולם</p>

תאריך תחילת

הגמולה: מהותה ושיעורה

תנאי הזכאות

לאסיר ציון נכה: תנמול עיקרי בשיעור שנקבע לפי אחוז הנכות; וכן תנמול לפי מבחן הכנסות. **כספיים**
לאסיר ציון שאינו נכה: תנמול לפי מבחן הכנסות, בשיעור מירבי של 50% מהתנמול העיקרי ליחיד ו75% מהתנמול העיקרי לזוג.

הכרה ע"י הרשות המאשרת במבקש **כאסיר ציון**, או כ**בן משפחה של אסיר ציון** שנמצא במאסר או כ**בן משפחה של הרוג מלכות**, כל עוד שהמבקש הוא אזרח ישראל ותושב ישראל.

לבן זוגו וילדיו (ר' הגדרת ילד ב"הגדרות כלליות") **של אסיר ציון הנמצא במאסר:** שיעור התנמול תלוי ברמת הכנסתו של בן הזוג. התנמול המושלם לחסר הכנסה שווה לגמולה להבטחת הכנסה.

סוגי הזכאים:
אסיר ציון שהוכר כנכה עקב המאסר, המעצר או ההגליה בשל פעילות ציונית, בדרגת נכות 10% לפחות (נפ"י חוק התנמולים לאסירי ציון בתוקף מ-8 ביוני, 1992):

לבן משפחה של אסיר ציון שנפטר במאסר: התנמול לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. **לבן משפחה של הרוג מלכות:** התנמול לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה.

מי שהיה תושב ארץ ישראל לפני הקמת המדינה והיה במאסר, או שהיה שישה חודשים לפחות במעצר או בהגליה על פי צו הגליה בשל פעילותו למען הקמת המדינה, בדרגת נכות 10% לפחות.

לאלמנת אסיר ציון שנפטר בחו"ל: התנמול שווה לקצבת שאירים (אם אינה זכאית לקצבה אחרת לפי חוק).

אסיר ציון שהוכר כנכה עקב המאסר, המעצר או ההגליה בשל יחדותו וחסוי האיבה שבין אותה ארץ לבין ישראל, בדרגת נכות 25% לפחות:

תנמול תלויים
לאלמנת אסיר ציון נכה: תנמול השווה ל-60% מהתנמול הבסיסי שלו (המשולם בהתאם לדרגת נכות). אם הוא היה זכאי גם לגמולה ע"פ מבחן הכנסות, אלמנתו תקבל 60% מהצירוף של שתי הגמולאות.

אסיר ציון שהוכר ע"י הרשות המאשרת, גם אם הוא אינו נכה — ע"פ מבחן הכנסות;

לאלמנתו של אסיר ציון שאינו נכה: תנמול השווה ל-60% מהתנמול שהיתה משתלמת לו. אם אין אלמנה זכאית, גמולה זו תשולם לילדיו.

בן זוגו וילדיו (ר' הגדרת ילד ב"הגדרות כלליות") של **אסיר ציון** הנמצא במעצר למעלה מ-6 חודשים, וכן בן זוגו וילדיו של מי שנגעלם בארץ אויב וחלפו לפחות 6 חודשים מיום העלמו;

מענק חד-פעמי
לאסיר ציון נכה: מענק הטבות, בשיעור 18% מה**מסכר הממוצע**. פעם בשנה. כמו כן, הוא זכאי לדמי הבראה עבור 7 ימים בשנה.

בן משפחה של אסיר ציון שנפטר במאסר או במעצר לאחר קום המדינה;

תנמולים בעין
לאסיר ציון נכה: טיפול רפואי — אשפוז, מכשירים וכו' — לאותן פגמוות שבגינן הוכר **האסיר ציון** כנכה; שיקום מקצועי.

בן משפחה של מי שהוצא להורג במדינה אחרת לאחר קום המדינה, עקב פעולתו הציונית או עקב יחדותו או זיקתו לישראל; אלמנת **אסיר ציון** שנפטר בחוץ לארץ אחרי שהשתחרר מהמאסר או מהמעצר (אם אינה זכאית לקצבה אחרת לפי חוק חוץ מקצבת ילדים).

תנמולים כספיים תנמול חודשי השווה ל**מסכר הממוצע**.

מי שזכאי לתנמול תלויים בגין פטירתו של **אסיר ציון** וגם לקצבת שאירים או לגמלת תלויים בפנעי עבודה יבחר באחת הגמולאות.

מענק הבראה ל**כחיד אומות העולם** ולבן/בת זוגו — לכל אחד בעד 8 ימי הבראה, לפי תעריף עובדי מדינה.

הכרה על ידי רשות הזכרון "ייד ושם" **ככחיד אומות העולם**.

ביטוח בריאות ללא תשלום, לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי התשי"ד-1994.

שירותי בריאות, ללא תשלום, לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי התשי"ד-1994.

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה
<p>שירות מילואים כמשמעותו בחוק שירות הבטחון.</p> <p>שירות מילואים בהתעבות אחת לא יותר מיום אחד.</p> <p>שירות חד-יומי</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>ענף ביטוח שירות מילואים: מ-1 באוקטובר, 1977.</p> <p>החליף את קרן ההשוואה שפעלה מ-1 ביולי, 1952 עד ה-30 בספטמבר, 1977.</p> <p>במסגרת קרן ההשוואה החוק חל על:</p> <p>עובד שכיר: מ-1 ביולי, 1952;</p> <p>עובד עצמאי: מ-1 באפריל, 1954;</p> <p>תלמיד, מובטל: מ-18 באוגוסט, 1986;</p> <p>לומד בחו"ל, עובד בחופשה בלא תשלום, לומד במוסד תורני, מצוי בהכשרה/שיקום מקצועי, עולה: מ-1 באפריל, 1973;</p> <p>מישבים שיתופיים וקבוצים: מ-1 ביולי, 1974;</p> <p>נוער עובד (הענקיה): מ-1 בינואר, 1976.</p> <p>הענף חדל להיות ביטוחי ועבר למימון אוצר המדינה ב-1 בינואר, 1995.</p>

שירות מילואים

הגמלה: מהותה ושיעורה	תנאי הזכאות
<p>לעובד שכיר ולעובד עצמאי – ההכנסה ברוטו החייבת בדמי ביטוח בשלושת החודשים שקדמו לחודש שבו החל שירות המילואים, כולל תוספת יוקר, מחולקת ב-90. אם העובד השכיר עבד פחות מ-60 ימי עבודה בשלושת החודשים שקדמו לחודש שבו החל שירות המילואים, התגמול מחושב ע"פ שכרו בשלשה מתוך 6 חודשי השכר שקדמו לשירותו, מחולק ב-90.</p> <p>למי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי – התגמול המצטבר.</p> <p>למי שהיה מובטל ערב יציאתו לשירות מילואים – התגמול לא יפחת מדמי האבטלה שהיו משולמים לו אילולא יצא לשירות מילואים.</p> <p>ההכנסה בשלושת החודשים שקדמו לחודש האחרון ברבעון, שבעדו משולם התגמול עבור שירות חד-יומי, כולל תוספת יוקר, מחולקת ב-90.</p> <p>התגמול היומי לא יעלה על סכום השווה לחמש פעמים השכר הממוצע, מחולק ב-30.</p> <p>התגמול היומי לא יפחת מסכום השווה לשכר המניימום בחודש השיירות, כפי שנקבע בחוק שכר מניימום, מחולק ב-30.</p> <p>25% מהשכר הממוצע ב-1 בינואר, מחולק ב-30.</p>	<p>לתגמול מילואים ליום</p> <p>אדם ששירת במילואים כחוק מתוקף צו התיצבות אחד או עבור אימון על פי חוק שירות עבודה לשעת חירום (מל"ח) – בעד כל יום שירות החל מהיום הראשון במהלך השנה.</p> <p>לתגמול מילואים</p> <p>נער שטרם מלאו לו 18 שנה, שמשתייך בחינוך קדם-צבאי (מד"ע), ושעיקר זמנו אינו מוקדש ללימודים, אם עבד 30 ימי עבודה לפחות ברבע השנה שקדם ליציאתו לחינוך קדם-צבאי.</p> <p>להענקת</p>
<p>לתגמול ליום בעד שירות חד-יומי</p>	
<p>התגמול המירבי ליום</p>	
<p>התגמול היומי לא יפחת מסכום השווה לשכר המניימום בחודש השיירות, כפי שנקבע בחוק שכר מניימום, מחולק ב-30.</p>	
<p>25% מהשכר הממוצע ב-1 בינואר, מחולק ב-30.</p>	<p>מניימום הענקת ליום</p>

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	
<p>מי שרשום בשירות התעסוקה כמחוסר עבודה ומוכן ומסוגל לעבוד בעבודה מתאימה ושירות התעסוקה לא הציע לו עבודה כאמור.</p>	<p>מובטל</p>	<p>דמי ביטוח</p>	<p>תושב ישראל או תושב ארעי והוא עובד שכיר ומלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה, לרבות חייל תוך שנה משחרורו משירות סדיר.</p>	
<p>העבודה המוצעת נחשבת לעבודה מתאימה אם מתקיימים בה שלשת התנאים האלה:</p>	<p>עבודה מתאימה</p>	<p>שיעור מופחת</p>	<p>1-1 גביית דמי ביטוח: מ-1 באפריל, 1970;</p> <p>תשלום דמי אבטלה: מ-1 בינואר, 1973;</p> <p>לנשים בגיל 60-65: תשלום דמי אבטלה מ-1 בינואר, 1993.</p>	
<p>א. היא מסוג העבודה בה עבד המובטל ב-3 השנים שקדמו לאבטלתו או עבודה אחרת התואמת את הכשרתו המקצועית, רמת השכלתו ומצב בריאותו;</p> <p>ב. השכר בעבודה המוצעת שווה לפחות לדמי האבטלה שהיו מגיעים לו אילו היה זכאי להם;</p> <p>ג. העבודה המוצעת אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו, לפי כללים שנקבעו.</p>	<p>עובד שכיר</p> <p>מעסיק</p> <p>משרד הפטחון</p> <p>דמי אבטלה למשחרור צבא הקבע.</p> <p>אוצר המדינה</p> <p>עבור עובד שכיר</p>	<p>0.04%</p> <p>0.17%</p> <p>0.04%</p> <p>0.04%</p> <p>0.11%</p> <p>0.07%</p>	<p>מענק;</p> <p>לחיייל שעובד בעבודה מועדפת מ-1 בנובמבר, 1982;</p> <p>לחיייל שעובד בעבודה נדרשת מ-1 ביולי, 1991;</p> <p>לעובד בשכר נמוך – מ-1 באוגוסט, 1994.</p>	
<p>תנאים א ו-ב לעיל אינם חלים על מי שטרם מלאו לו 35 שנים, מהחודש שלשי לאבטלתו, וכן אינם חלים על עובדים עונתיים.</p> <p>עבודה במפעלי תעשייה ובתי מלאכה, בבנין, בחקלאות, בתחנות דלק ובבתי מלון, למעט עבודה פקידותית, כפי שנקבע ומפורט בחוק.</p>	<p>עבודה מועדפת/ נדרשת</p>	<p>עבודת</p>	<p>אנאל</p>	
<p>עבודה באבטחת מוסדות חינוך למי שהחל לעבוד עד 31 במרס 2003.</p> <p>האחד בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה ובלבד שחלפו 12 חודשים לפחות מהאחד לחודש שבו התחילה תקופת האבטלה הקודמת.</p>	<p>תאריך קובע</p>	<p>תאריך קובע</p>	<p>תאריך קובע</p>	

הגמלה: מהותה ושיעורה

<p>מחושבים בשיעורים שנקבעו בחוק על בסיס שכרו היומי הממוצע של המובטל ב-75 ימי העבודה האחרונים. בעבור 125 ימי התשלום הראשונים בשנת האבטלה, דמי האבטלה ליום לא יעלו על השכר היומי הממוצע במשק. החל מיום התשלום ה-126, דמי האבטלה ליום לא יעלו על ²/₃ מהשכר היומי הממוצע במשק. חיייל משוחרר – על בסיס השכר היומי הממוצע, המחושב על יסוד 80% ממחצית השכר הממוצע, אך לא יותר מאשר 80% משכר המינימום.</p> <p>לא ישולמו דמי אבטלה בעד 5 ימי אבטלה ראשונים בכל תקופה של 4 חודשים רצופים מהתאריך הקובע.</p> <p>70 יום לחייל משוחרר, 175 יום למובטל בגיל עד 35 עד שיש עמו 3 תלויים לפחות ולמובטל בגיל 45 ויותר, 138 יום למובטל שטרם מלאו לו 35 ושיש עמו 3 תלויים לפחות וכן למובטל בגיל עד 45 שאין לו 3 תלויים, 50 יום למובטל שטרם מלאו לו 25 שנה ושאין עמו 3 תלויים, ו-100 יום בכל מקרה אחר – הכל בתקופה של 12 החודשים האחרונים, כולל החודש שבעדו משולמים דמי האבטלה.</p> <p>בפרק זמן של 4 שנים לא ישולמו למובטל דמי אבטלה לתקופה העולה על 180% מהתקופה המירבית לה הוא זכאי. סכום דמי האבטלה ב"תקופה הנוספת" (מעב ל- 100% התקופה המירבית) לא יעלה על 85% מגובה דמי האבטלה המגיעים לו.</p> <p>אם המובטל מסרב לקבל עבודה מתאימה, מנכים 30 ימי אבטלה ממוכסת התקופה המירבית שבעדה מגיע לו תשלום.</p> <p>אם המובטל מסרב לקבל עבודה מתאימה, שוללים תשלום דמי אבטלה בעד 90 יום מיום הפסקת העבודה או הסירוב.</p> <p>תשלום בגין אי מתן הודעה במועד על פיטורין נחשב פיצוי על אובדן שכר ושולל תשלום דמי אבטלה לתקופת הפיצוי.</p> <p>מדמי האבטלה המגיעים למובטל מנוכה במלואה קצבת הפרישה המשתלמת לו.</p> <p>תשלום בגובה הפרש שבין ההכנסה הממוצעת היומית מהעבודה, לבין סכום השוה לדמי האבטלה או בין הסכום השווה ל-75% מהשכר היומי הממוצע ששימש בסיס לחישוב דמי האבטלה, אם הפרש זה גבוה יותר. ניתן למובטל בגיל העולה על 35 שנה, ולמובטל צעיר יותר ב-60 הימים הראשונים מתחילת אבטלתו. תשלום שמחושב בעד כל יום על פי ההפרש שבין השכר בפועל לבין 75% מהשכר ששימש בסיס לחישוב דמי האבטלה. המענק משולם לכל היותר בעד 150 ימי עבודה ראשונים ובתום כל 25 ימי עבודה נוספים.</p> <p>סכום השווה להפרש בין התשלומים הנזתגים לו בהכשרה המקצועית לבין 70% מדמי האבטלה שהיה זכאי להם אילו היה מובטל, לכל תקופת לימודיו.</p> <p>מחצית דמי האבטלה המשולמים לחייל משוחרר בעד 138 יום, בניכוי מספר ימי האבטלה שבעד קיבל דמי אבטלה ב-11 החודשים שקדמו לתחילת העבודה המועדפת.</p> <p>החלק היחסי של המענק המלא בהתאם למספר ימי עבודתו בעבודה המועדפת, מתוך 150 ימי העבודה המזכים במענק מלא.</p> <p>לפי שיעור השתתפותם בפרנסת החורים ולפי שכרם בתקופת האכשרה, בגבולות מחצית השכר הממוצע.</p>	<p>דמי אבטלה ליום</p> <p>תקופה מירבית לתשלום דמי אבטלה</p> <p>אי תשלום דמי אבטלה</p> <p>דמי אבטלה למקבל קצבת פרישה</p> <p>דמי אבטלה למובטל שעובד בעבודה "לא מתאימה" לפי הפניה</p> <p>מענק לעובד בשכר נמוך</p> <p>דמי אבטלה למשתתף בהכשרה מקצועית לחייל מלא לעובד משוחרר העובד בעבודה מועדפת/נזרדשת</p> <p>מענק חלקי לחייל משוחרר העובד בעבודה מועדפת</p> <p>הענקת אבטלה</p>	<p>תנאי הזכאות</p> <p>לדמי אבטלה</p> <p>רישום בשירות התעסוקה כאמור ב"המדרתי".</p> <p>20 עד 65 שנה; בתנאים מסוימים גם מגיל 18.</p> <p>מזכאות</p> <p>360 יום ששולמו בעדם דמי ביטוח מ-540 הימים שקדמו לתאריך הקובע למועד האבטלה; עובד בשכר יומי – 300 ימי עבודה מ-540 יום כאמור; קטין – 100 יום שבעדם שולמו דמי ביטוח מ-360 יום שקדמו כאמור; חייל משוחרר ונת שסיימה תקופת שירות לאומי מקבילה לתקופת שירות צבאי של חיילת (עד שנה מסויים השרירות) פטורים מתקופת אכשרה.</p> <p>מובטל עד גיל 35 שהופנה לעבודה בשכר נמוך מדמי האבטלה שהיה זכאי לקבל ושעבד בעבודה זו 75 ימים לפחות. אחרי שחלפו 60 ימים מתחילת אבטלתו יהיה זכאי למענק אם לא ניצל את התקופה המירבית לתשלום דמי האבטלה.</p> <p>למענק לעובד בשכר נמוך</p> <p>למענק לחייל משוחרר</p> <p>מענק מלא – חייל משוחרר שעבד בעבודה שהוכרה כעבודה מועדפת/נזרדשת 6 חודשים לפחות ב-24 החודשים שלאחר יום שחררו משירות סדיר. חייל משוחרר שעבד במפעל תעשייה או בבת מלאכה זכאי למענק מופחת בשיעור 80% מהמענק המלא.</p> <p>מענק חלקי – חייל משוחרר שעבד בעבודה שהוכרה כעבודה מועדפת (לא מתאימה) 25 יום לפחות ב-21 החודשים מיום שחררו משירות סדיר, או עבד כאמור בעבודה זו 3 חודשים שהם החודשים ה-22, ה-23 וה-24 מיום שחררו;</p> <p>חייל משוחרר שעבד בעבודה נזרדשת בתחום החלקאות 4 חודשים לפחות.</p> <p>בעת תחילת העבודה הנזרדשת הראשונה, על החייל המשוחרר להיות זכאי לדמי אבטלה.</p> <p>קטין מובטל בגיל 15-18 שהשתתף בהכשרה מקצועית בתקופת אבטלתו, ואם לא נמצאה לו הכשרה מתאימה, התייב כדורש עבודה ובלבד שעבד קודם והשתתף בפרנסת המשפחה בהיקף של 20% לפחות.</p> <p>להענקת אבטלה</p>
---	--	---

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	לא ראויות שטח היבוא על ידי זכאות
<p>קופת גמל כל גוף שעל פי הוראות הסכם קיבוצי בוטחו העובדים בו לצורך זכויותיהם הסוציאליות.</p> <p>חבר אגודה שיתופית מי שביים מתן צו הפירוק היה שבע שנים לפחות חבר אגודה שיתופית, שהיא קיבוץ או מושב שיתופי, בתנאים שנקבעו בחוק.</p>	<p>דמי ביטוח</p> <p>שיעור מופחת מלא שיעור אינו משלם</p> <p>אוצר המדינה עבור עובד שכיר 0.02% עבור עובד שכיר 0.03%</p>	<p>עובד שכיר; חבר אגודה שיתופית; קופת גמל.</p>	<p>גביית דמי ביטוח ותשלום גמלאות: מ-1 באפריל, 1975; גמלה לשאירים הזכאים לפיצוי פיטורין: מ-1 באפריל, 1976; גמלה לחברי אגודה שיתופית: מ-19 בינואר, 1995.</p>	<p>זאת קראו</p>
<p>חולה מי שקיבל הקרנות כטיפול בגזרת בתקופה האמורה בטור "תחילה" והוא חולה באחת המחלות המפורטות בתוספת לחוק.</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>תשלום פיצויים: מ-1 בינואר, 1995 (חל על חולים הנושאים כתוצאה מקבלת הקרנות שמתרתן היתה טיפול במחלת הגזרת בתקופה בין ה-1 בינואר, 1946 ל-31 בדצמבר, 1960).</p>	<p>תזני שאפי</p>
<p>חולה אדם שנפגע כתוצאה מקבלת עירוי דם או מוצרי דם ונדבק עקב כך בנגיף האיידס (HIV חייבי).</p>	<p>אוצר המדינה.</p>		<p>תשלום פיצויים: מ-1 בפברואר, 1995 (חל על חולים הנושאים את נגיף האיידס עקב עירוי דם שניתן בין ה-31 בדצמבר, 1981 ל-1 בפברואר, 1987).</p>	<p>זו יריע שאפי</p>

הגמלה: מהותה ושיעורה	תנאי הזכאות
<p>לעובד שכר העבודה וכן פיצוי הפיטורין שהמעביד חייב לעובד. מקסימום גמלה: 10 פעמים השכר הממוצע.</p> <p>לשאריום שכר העבודה וכן פיצויי הפיטורין המוגעים להם לפי סעיף 5 בחוק פיצויי פיטורין, עד למקסימום.</p> <p>שכר העבודה לא יפחת משכר המינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום, וזאת לתקופה שלא תעלה על 12 החודשים שקדמו לתאריך מתן צו הפירוק או לתאריך הפסקת העבודה, לפי המקדים שביניהם.</p> <p>לחבר אגודה שיתופית סכום ההכנסה החדשית, ששולמו ממנה דמי ביטוח לפני הפירוק, כפול מספר השנים בהם היה חבר לאחר שמלאו לו 18 שנים, ועד למקסימום השכר הממוצע כפול שמונה.</p> <p>לקופת גמל יתרת החוב עבור כל עובד המכוסה בקופה, עד למקסימום פעמיים השכר הממוצע.</p> <p>לסכומי הקרן שאושרו על ידי המפקח יתווספו, באישורו, הפרשי הצמדה מהיום שהופסקו יחסי עובד-מעביד ועד ליום התשלום בפועל, ובתנאי שהסכום הכולל לא יעלה על מקסימום הגמלה ביום תשלום הגמלה.</p>	<p>צו הכרזה כפושת רגל, או צו לפירוק חברה או פירוק שותפות לגבי המעביד, או צו לפירוק אגודה שיתופית.</p> <p>אישור התביעה על ידי המפקח או הנאמן.</p>
<p>קצבה לחולה לחולה שיש לו נכות רפואית בדרגת 40% ומעלה – קצבה חודשית בגובה 25% מהשכר הממוצע בהתאם לאחוזי הנכות הרפואית.</p> <p>מענק לחולה לחולה שיש לו נכות רפואית בדרגת 5%-39% – מענק בגובה 25% מהשכר הממוצע מוכפל באחוזי הנכות שנקבעו לו ומוכפל ב-70.</p> <p>לחולה שיש לו נכות רפואית בדרגת 40%-74% – מענק בסכום 50,000 ש"ח (צמוד למדד מיום 1.1.95).</p> <p>לחולה שיש לו נכות רפואית בדרגת 75% ומעלה – מענק בסכום 100,000 ש"ח (צמוד למדד מיום 1.1.95).</p> <p>מענק לשאריום לכן זוג שעיימו ילדים – 36 קצבאות בגובה 25% מהשכר הממוצע. לכן זוג שאין עימו ילדים – 60% מסכום 36 קצבאות בגובה 25% מהשכר הממוצע. לילד – 60% מסכום 36 קצבאות בגובה 25% מהשכר הממוצע.</p>	<p>חולה שיש לו נכות רפואית בדרגת 5% ומעלה.</p>
<p>פיצוי לחולה פיצוי חד-פעמי (צמוד למדד) המשולם באמצעות משרד הבריאות.</p> <p>קצבה לחולה קצבה חודשית לחולה ולתלויים בו:</p> <p>לחולה – 50% מהשכר הממוצע. לכן זוג – 12.5% מהשכר הממוצע. לילד (עד 3 ילדים) – 5% מהשכר הממוצע. בעד הורה אחד או שני הורים שפרנסתם עליו – 12.5% מהשכר הממוצע.</p> <p>קצבה לשאריום למי שהיה בו זוג של החולה בתכוף לפני פיטוריו ויר עימו שנה אחת לפחות בתכוף לפני פיטוריו – או שנמצא עימו ילדו של החולה – 35% מהשכר הממוצע בתוספת 5% עבור כל ילד. – לילדים, באין בו זוג המקבל קצבה – 5% מהשכר הממוצע. – לילד יתום משני הוריו שטרם מלאו לו 18 – 40% מהשכר הממוצע. – לשני הוריו של החולה – 12.5% מהשכר הממוצע, בשני חלקים או בחלק אחד.</p>	<p>אדם שנושא את נגף האיידס עקב קבלת עירוי דם שסופק וניתן לחולה משיירות רפואי ציבורי. כמו-כן בן זוגו או ילדו של מי שקיבל עירוי דם כאמור ונושא את הנגיף עקב המגע עימו, לרבות ילד שנוולד כשהוא נושא את הנגיף.</p>

הגדרות	מקור המימון	מי מבוטח	תחילה	
<p>סיוע בכל העניינים הנובעים מחוק הביטוח הלאומי או מחוקים אחרים שהמוסד לביטוח לאומי משלם תשלומים על פיהם.</p> <p>סיוע משפטי</p>	<p>המוסד לביטוח לאומי.</p>		<p>מ-1 באוקטובר, 1979 בכל ענפי הביטוח הלאומי בכל הארץ.</p>	<p>יאטמאט אים</p>
	<p>המוסד לביטוח לאומי.</p>		<p>ממאי 1972.</p>	<p>טישקל גומי</p>
	<p>0.01% מתקבולי המוסד לביטוח לאומי.</p>		<p>תשלים ההענקות: מ-4 בספטמבר, 1975.</p>	<p>קדז יאטמאט זוקזאט</p>

הגמלה: מהותה ושיעורה	תנאי הזכאות
<p>ניתן באמצעות לשכות הסיוע המשפטי הפועלות ליד משרד המשפטים במסגרת חוק הסיוע המשפטי ותקנותיו. השירות כולל יעוץ משפטי ועריכת מסמכים משפטיים, ייצוג בפני בתי הדין לעבודה ותשלום הוצאות הכרוכות במתן שירות משפטי.</p>	<p>ניתן בחינם ובלא מבחן הכנסות לכל מבקש (שאינו תאגיד) שתביעתו לגמלה מן המוסד לביטוח לאומי נדחתה – לפי שיקול דעת מקצועי;</p> <p>אינו ניתן בהליכים שעניינם תביעה לתשלום דמי ביטוח או תביעה לשיפוי נגד מעביד.</p>
<p>השירות ניתן כדי לידיע את הפונים על זכויותיהם לפי החוק, על השירותים החברתיים העומדים לרשותם באזור מגוריהם ולסייע להם בדרך של מתן תמיכה חברתית ומעשית.</p> <p>האגף מקיים קבוצות תמיכה לאלמנות קשישות, במטרה לסייע להן בהוראתן למסלול החיים השגרת. מתקיימות קבוצות תמיכה נוספות לבני זוג של חולים סיעודיים וקבוצות תמיכה לאוכלוסיות ייחודיות לפי צורך אזורי כגון: קשישים עיוורים, בני דור המייניים ופורשים חדשים בקהילה.</p> <p>כמו-כן, נערכים בקורי בית יזומים במטרה לאתר קשישים החיים במצוקה והזקוקים לסיוע, וכן בקורי בית ידידותיים וממושבים במטרה לסייע ולתמוך באוכלוסייה הקשישה.</p>	<p>ניתן בלא תשלום לכל פונה, לקשיש ולבן משפחתו.</p>
<p>בשיעור הגמלה שנדרחתה, למעט מקרים שבהם ניתנת הענקה – לפי מבחן הניזקקות – כתחליף לדמי פגיעה, לקצבת נכות מעבודה או לקצבת תלויים נפגעי עבודה. במקרים אלה ההענקה תהיה בשיעור שווה לקצבת זקנה או לגמלת שאריום לפי העניין ולפי הרכב המשפחה. זכאי להענקה העומד בתנאי הזכאות להבטחת הכנסה – שיעור ההענקה הניתנת לו יוגדל לכדי שיעור הגמלה להבטחת הכנסה.</p>	<p>תובע גמלה שתביעתו לגמלה, במסגרת ענף הביטוח, אינה מוצה אותו בגלל אחת הסיבות האלה:</p> <p>אי מילוי חובת רישום – ביטוח נפגעי עבודה; אי אשפוז – ביטוח אימהות; פגור בתשלום דמי ביטוח – ביטוח שאריום, נפגעי עבודה, נכות כללית ודמי לידה.</p> <p>בהעדר נסיבות כאמור – לפי מבחן ניזקקות.</p>

	תנאי הזכאות
<p align="center">גמלה</p> <p>חישוב הקצבה לפי תחיקתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>טיפול רפואי הזכאי לטיפול רפואי בארצו בגין פגיעה בעבודה זכאי לאותו טיפול בארץ השנייה.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו, תוך תקופה שנקבעה בתחיקת המדינה המשלמת.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והבריטית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופת הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים ואימהות.</p>
<p>חישוב הקצבה לפי תחיקתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו, תוך תקופה שנקבעה בתחיקת המדינה המשלמת.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית וההולנדית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח להשלמת תקופת הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים ואימהות.</p>
<p>חישוב הקצבה לפי תחיקתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>טיפול רפואי מבטוח שנפגע בעבודה הנמצא במדינה השנייה זכאי לגמלאות בעין (כולל טיפול דחוף ואשפוז) גם אם שהייתו בה זמנית.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו, תוך תקופה שנקבעה בחוק המדינה המשלמת.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והצרפתית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופות הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים, מחלות מקצוע, אימהות וילדים.</p>
<p>חישוב הקצבה אין צירוף תקופות ביטוח לקצבאות זקנה, שאירים או נכות. לקצבאות עקב מחלות מקצוע, יש אפשרות לצירוף תקופות עיסוק במקצוע.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו, תוך תקופה שנקבעה בחוק המדינה המשלמת.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והבלגית לגבי ענפי הביטוח השונים.</p>
<p>חישוב הקצבה לפי תחיקתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>טיפול רפואי על פי בקשת המוסד המוסמך ועל חשבון.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והאוסטרלית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופות הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים, נכות, אימהות ואבטלה.</p>

תוסטריה

בלגיה

צרפת

הולנד

בריטניה

(המשנה) **מדינת ישראל**

מדינה/תאריך כניסה לתוקף	מדינת ישראל	מדינת ישראל	מדינת ישראל	מדינת ישראל	מדינת ישראל
גרמניה 1.5.75 תיקון** 1.1.87	אזרחי גרמניה וישראל, פליטים שהם שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	אזרחי גרמניה וישראל, פליטים וחסרי נתינות, שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	עובד שגשלה למדינה השנייה ע"י מעבידו מבוטח במדינה השולחת ללא הגבלת זמן. על ימאים חל הדין של כלי השיט. על עובדי נציגות רשמית בעלי אזרחות של אותה נציגות חלים הדינים של אותה מדינה. בהסכמה הדדית ניתן לשנות הסדרים אלה.	זקנה, שאירים, נכות, אימהות, נפגעי עבודה ומחלות מקצוע, נפגעי עבודה ומחלות מקצוע.	אדם הזכאי לקצבה חוקי אחת מפידינות האמנה יכול לקבלה גם כאשר העתיק את מקום מגוריו לשטח המדינה השנייה, בשינויים המחויבים בענפי הביטוח השונים.
שבדיה 1.7.83	אזרחי שבדיה וישראל, פליטים וחסרי נתינות, שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	אזרחי שוויץ וישראל, פליטים, וחסרי נתינות, שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	עובד שגשלה למדינה השנייה ע"י מעבידו פטור עד 36 חודשים; בהסכמה הדדית – לתקופה נוספת. עובדי מדינה וציבור, חסר עובדים במפעלי תובלה או תעופה ועובדים בכלי שיט – ללא הגבלת זמן.	זקנה, שאירים, נכות, אימהות, ילדים, אבטלה, נפגעי עבודה ומחלות מקצוע.	אזרחי ישראל ושבדיה העובדים ממדינה אחת לשנייה זכאים לקבל את קצבתם בארץ מגוריהם. קצבת ילדים משתלמת ע"י המדינה שבשטחה הילדים.
שוויץ 1.10.85	אזרחי שוויץ וישראל, פליטים, וחסרי נתינות, שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	אזרחי אוסטריה וישראל, פליטים, ובני משפחותיהם.	עובד שגשלה למדינה השנייה ע"י מעבידו פטור עד 24 חודש; בהסכמה הדדית – לתקופה נוספת. עובדי מפעלי תעופה הנשלחים לזמן מוגבל – לאותו זמן. עובדי שירות ציבורי, חסר עובדים במפעלי תובלה ועובדים בכלי שיט – ללא הגבלת זמן.	זקנה, שאירים ונכות.	אזרחי ישראל ושוויץ העובדים ממדינה אחת לשנייה זכאים לקבל את קצבתם בארץ מגוריהם.
איטליה 21.11.89	אזרחי אוסטריה וישראל המועסקים בשטח ארצה של המדינה האחרת.	אזרחי אוסטריה וישראל המועסקים בשטח ארצה של המדינה האחרת.	עובד שגשלה למדינה השנייה ע"י מעבידו פטור עד 36 חודשים, עם אפשרות הארכה ל-12 חודשים נוספים. בהסכמה הדדית יש אפשרות להארכה נוספת.	לא כלולים עדיין באמנה זו.	תושבי אוסטריה וישראל המועסקים ממדינה האחרת ע"י אותו מפעל שעל עובדיו הם נמנים בדרך כלל ימשיכו להיות כפופים לתחיקתה של המדינה ממנה נשלחו לעבוד במדינה השנייה.
דנמרק 1.4.96	אזרחי דנמרק וישראל, פליטים וחסרי נתינות שהם שכירים או עצמאיים, ובני משפחותיהם.	אזרחי דנמרק וישראל, פליטים וחסרי נתינות שהם שכירים או עצמאיים, ובני משפחותיהם.	עובד שגשלה למדינה השנייה ע"י מעבידו פטור עד שנתיים; בהסכמה הדדית – עד לסיום העבודה. עובדי מדינה וציבור ועובדים של חברות תעופה או תובלה – ללא הגבלת זמן.	זקנה, שאירים, נכות, נפגעי עבודה ומחלות מקצוע, אמהות וילדים.	אזרחי ישראל ודנמרק העובדים ממדינה אחת לשנייה זכאים לקבל את קצבתם בארץ מגוריהם. קצבת ילדים משתלמת ע"י המדינה שבשטחה הילדים.

* העובד והמעביד פטורים משלום דמי ביטוח במדינה אליה נשלח העובד.
** התיקון העיקרי הוא לגבי יישום ענף נכות באמנה.

	גמלה	תנאי הזכאות
	<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>טיפול רפואי על פי בקשת המוסד המוסמך ועל חשבונו.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך שבמקום מגוריו.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והגרמנית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח להשלמת תקופות הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים, מחלות מקצוע ואמהות.</p>
	<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>טיפול רפואי מבוסס שנגע בעבודה במדינה השנייה זכאי לטיפול רפואי דחוף. יולדת במדינה השנייה זכאית לאשפוז.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו, תוך תקופה שנקבעה בחוק המדינה המשלמת.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והגרמנית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופות הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים, נכות, אימהות ואבטלה.</p>
	<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו, תוך תקופה שנקבעה בחוק המדינה המשלמת.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והגרמנית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופות הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה ושאירים.</p>
	<p>הגשת תביעה למוסד המוסמך בארץ המוצא לפני צאתו של העובד לעבודה במדינה השנייה.</p>	
	<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת הכשרה.</p> <p>טיפול רפואי מבוסס שנגע בעבודה במדינה השנייה זכאי לטיפול רפואי דחוף; אישה היולדת במדינה השנייה זכאית לאשפוז.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך שבמקום מגוריו.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והגרמנית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופות הכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים, נכות, אימהות ומחלות מקצוע.</p>

גרמניה

שבדיה

שווייץ

איטליה

גרמניה

אמנות בנימולנות (המחוקק)

אמנות רב-צדדיות

מדינה/תאריך כניסה לתוקף	מי מבוסס	מוניעת כפל דמי ביטוח*	ענפי הביטוח	מי זכאי
פינלנד 1.9.99	אזרחי פינלנד וישראל, פליטים וחסרי נתינות שהם שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	עובד שגשג לעבוד במדינה השנייה ע"י מעבידו ישלם דמי ביטוח במדינה ממנה נשלח ויהיה פטור במדינה בה הוא עובד עד שלוש שנים, עם אפשרות לתקופה נוספת.	זקנה, שאירים, נכות כללית, נפגעי עבודה, אימהות וילדים.	אזרחי ישראל ופינלנד העוברים ממדינה אחת לשנייה זכאים לקבל את קצבתם בארץ מגוריהם.
אורוגוואי 1.11.99	אזרחי אורוגוואי וישראל, שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	עובד שגשג למדינה השנייה ע"י מעבידו ישלם דמי ביטוח במדינה ממנה נשלח ויהיה פטור במדינה בה הוא עובד עד שנתיים, עם אפשרות לתקופה נוספת.	זקנה, שאירים, נכות כללית, נפגעי עבודה ואימהות.	אזרחי ישראל ואורוגוואי העוברים ממדינה אחת לשנייה זכאים לקבל את קצבתם בארץ מגוריהם.
צ'כיה 1.7.02	אזרחי צ'כיה וישראל, פליטים, חסרי נתינות שהם שכירים או עצמאים, ובני משפחותיהם.	עובד שגשג למדינה השנייה ע"י מעבידו פטור עד 36 חודשים. עובדי צימר ואנשי צוות של כלי שיט – ללא הגבלת זמן.	זקנה, שאירים, נכות כללית, נפגעי עבודה, מחלות מקצוע, אימהות וילדים.	אזרחי ישראל וצ'כיה העוברים ממדינה אחת לשנייה זכאים לקבל את קצבתם בארץ מגוריהם.
אמנה 19:	אמנה בדבר שיוויון דין לעובדים אזרחים ולעובדים זרים בנוגע לפיצויי עובדים בעד תאונות (בתוקף לגבי ישראל מ-5.5.58).	אמנה בדבר שיוויון דין לעובדים אזרחים ולעובדים זרים בנוגע לפיצויי עובדים בעד תאונות (בתוקף לגבי ישראל מ-5.5.58).	אמנה בדבר שמירת זכויות קצבה של מהגרים (בתוקף לגבי ישראל מ-16.1.64)	אמנה בדבר שיוויון דין לאזרחים וללא אזרחים בביטוח סוציאלי (בתוקף לגבי ישראל מ-6.6.66)
פולין הסכם לחידוש תשלומי קצבאות לנפגעי עבודה	אזרחי פולין וישראל הזכאים לקבל קצבת נפגעי עבודה ומחלות מקצוע.	אמנה בדבר שיוויון דין לאזרחים וללא אזרחים בביטוח סוציאלי (בתוקף לגבי ישראל מ-6.6.66)	נפגעי עבודה ומחלות מקצוע.	אמנה 18:
פולין הסכם לחידוש תשלומי קצבאות לנפגעי עבודה	אזרחי פולין וישראל הזכאים לקבל קצבת נפגעי עבודה ומחלות מקצוע.	אמנה בדבר שיוויון דין לאזרחים וללא אזרחים בביטוח סוציאלי (בתוקף לגבי ישראל מ-6.6.66)	נפגעי עבודה ומחלות מקצוע.	אמנה 48: אמנה 18:

* העובד והמעביד פטורים מתשלום דמי ביטוח במדינה אליה נשלח העובד.

גמלה	תנאי הזכאות
<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת אכשרה.</p> <p>טיפול רפואי מבוטח שנפגע בעבודה במדינה השנייה זכאי לטיפול רפואי נדרש.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך שבמקום מגוריו.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והפינית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופות אכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים ונכות.</p>
<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת אכשרה.</p> <p>טיפול רפואי יולדת במדינה השנייה זכאית לאשפוז.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך שבמקום מגוריו.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והתחיקה של אורוגוואי לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח שאינן פחותות מ-12 חודשים להשלמת תקופות אכשרה לקבלת הקצבה בענפי זקנה, שאירים ונכות.</p>
<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה. יש אפשרות לצירוף תקופות ביטוח, כאשר לא הושלמה תקופת אכשרה.</p> <p>טיפול רפואי מבוטח שנפגע בעבודה במדינה השנייה זכאי לטיפול רפואי דחוף. יולדת במדינה השנייה זכאית לאשפוז.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו, תוך תקופה שנקבעה בחוק המדינה המשלמת.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והצ'כית לגבי ענפי הביטוח השונים, בתוספת עקרון צירוף תקופות ביטוח בענפי זקנה, שאירים, נכות ואימהות.</p>
<p>חישוב הקצבה לפי תחילתה של כל מדינה.</p> <p>הגשת תביעה למוסד המוסמך או למוסד שבמקום מגוריו.</p>	<p>בהתאם להוראות התחיקה הישראלית והפולנית לגבי ענפי נפגעי עבודה ומחלות מקצועי.</p>

פולין

אורוגוואי

צ'כיה

פולין

לוח מס. 1: מבוטחים ומקבלי גמלאות

	2002	2001	
מבוטחים ¹	2,717,000	2,696,000	
מקבלי גמלאות ²			
זקנה	588,263	571,200	
שארירים	109,400	105,818	
סיעוד ³	112,250	105,384	
נכות כללית	153,931	145,527	
ניידות:	21,493	20,083	קצבת ניידות
הבטחות הכנסה	151,200	141,800	
מזונות	27,956	26,294	
ילדים:	935,049	928,175	משפחות המקבלות קצבת ילדים
אימהות:	72,377	71,173	דמי לידה
	134,187	131,993	מענק לידה (אשפוז)
נפגעי עבודה:	70,025	69,087	דמי פגיעה
	23,409	22,472	קצבת נכות
	4,253	4,199	קצבת תלויים
נפגעי איבה:	1,807	1,720	תגמול נכות
אסירי ציון:	644	651	תגמול נכות
אבטלה	99,000	104,707	

1) דצמבר של השנה השוטפת. לא כולל המבוטחים בביטוח בריאות, שבו מבוטחים כל תושבי ישראל מעל גיל 18.

2) המספר של המקבילים דמי לידה, מענק לידה ודמי פגיעה הוא סך הכל מקבלי גמלאות במשך השנה. המספר של מקבילים בהטחות הכנסה הוא מספר המשפחות שקבל גמלה בחודש דצמבר. בכל שאר הענפים המספר הוא ממוצע לחודש.

3) כולל המסורבים לקבל גמלה.

לוח מס. 2: גבייה וגמלאות (מיליוני שקלים)

	2002	2001	
	33,994.8	32,803.7	גבייה – סך הכל (כולל מס מקביל וביטוח בריאות)
	46,289.8	44,569.5	גמלאות ¹
	35,940.1	35,030.2	גבייתיות
	10,349.7	9,539.3	לא גבייתיות
			גמלאות לפי ייעוץ ¹
	46,289.8	44,569.5	סך הכל
	15,449.1	15,197.4	זקנה ושאימים
	2,504.5	2,141.6	סיעוד
	6,807.8	5,900.7	נכות
	3,697.7	3,494.4	הבטחת הכנסה
	6,719.3	7,575.5	ילדים
	2,740.9	2,603.4	אימהות
	2,981.3	2,756.1	נפגעי עבודה ואיבה ²
	10.4	11.1	נפגעי תאונות
	1,742.5	1,318.0	שירות מילואים
	3,533.2	3,512.0	אבטלה
	95.1	58.6	זכויות מעבדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד
	8.0	7.0	הענקות מטעמי צדק

1) לא כולל הזמאות מיתהל.

2) כולל תשלומים עבור אסירי ציון והרוגי מלכות, וכן חסידי אומות העולם.

**לוח מס. 3: שיעורי הגמלאות בענפים נבחרים
במחירים שוטפים (שקלים לחודש)
ינואר 2003**

		קצבת זקנה	
כולל השלמת הכנסה		ללא השלמת הכנסה	
זוג קשישים	זוג קשיש	זוג קשישים	זוג קשיש
עם ילד	קשישים יחיד	עם ילד	קשישים יחיד
3,540	2,795	1,938	1,604
1,863	1,863	1,069	1,069
קצבת שאירים			
כולל השלמת הכנסה		ללא השלמת הכנסה	
אלמנה	אלמנה	תוספת לאלמנה	אלמנה
עם 2 ילדים	עם ילד	עבור כל ילד נוסף	עם ילד
3,741	2,996	522	1,636
1,863	1,863	1,114	1,114
קצבת נכות כללית (קצבה בסיסית: 100% נכות)			
זוג	זוג	זוג	מבוגר
עם 2 ילדים	עם ילד	מבוגרים	יחיד
4,338	3,583	2,829	1,886
קצבת ילדים למשפחה			
ארבעה ילדים	שלושה ילדים	שני ילדים	ילד אחד
1,167	581	292	146